

DARBININKAS

XLII NR. 85

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY GRUODŽIO - DECEMBER 3 1957

Administracija GLenmore 2-6916
Redakcija GLenmore 5-7281

10 CENTU

Saulės energija Amerikos mėnuly

Amerikos satelitas busias 6.4 colių skersmens ir tik 4 svarų. Jis bus paleistas Vanguard raketa, kuri yra 72 pėdų ilgio. Energijos radijo signalam satelituko baterija gaus iš saulės. Nuo atmosferos karščio satelita saugos asbestiniai du vožtuvai, kurie atsidarys ir nukris satelitui dar į viršų skrendant.

Amerikos satelitas turi būti paleistas šią savaitę. Jei bus palankus oras, gal jau antradienį. Jei bus didelis vėjas, mėginimas bus atidėtas.

AR SPUTNIKO RAKETA JAU NUKRITO?

Raketos, kurias buvo iškėlia- vęs Sovietų sputnikas Nr. 1, likimas neaiškus. Sovietiniai šaltiniai praneša, kad šiom dienom ji turi nukristi, bet dar sukasi apie žemę, tik jau žemės atmosferoje. Anglijos radijo teleskopo direktorius pranešė, kad raketos jau negalima aptikti. Ji turinti būti jau sudegus ar nukritus.

Pats sputnikas Nr. 1 turis kristi sausyje, Nr. 2 vasary.

Ar nukrito į Vokietiją?

Hamburgo policija pranešė, kad gruodžio 1 vakarą šviesus daiktas nukrito prie Hamburgo į pelkes. Matė apie 10 žmonių. Kritimo vietoj rado kraterį vieno metro skersmens. Pirmas įtarimas, kad gali būti sovietinio sputniko raketa. Bet gali būti ir meteoritas.

KAS YRA TAS PASLAPTIN- GAS SOVIETŲ RAKETOS K U R A S ?

Sovietų geologai surado naujus kodus, kuriuose esą gausu litijaus ir boro. Litijaus rado Kola pusiasaly, Dabar jo ištekliai Sovietai turės tūkstantį kartų didesnius nei anksčiau. Litijus vartojamas vandenilio bombos jėgai stiprinti.

Kazachstane į šiaurę nuo Kaspijos jūros rado taip pat boro. Kiek jo anksčiau Sovietai trūko, matyt iš to, kad per karą išvežė boro acto iš Amerikos 720,000 tonų.

Vakarų specialistai spėlioja, kad litijų ir borą Sovietai var- tojo kurui raketų, kuriom išsiuntė savo satelitus.

VAISTAS NUO "SENATVĖS"

Gydytojų susirinkime New Yorke lapkričio 29 dr. E. Settel pranešė apie naują vaistą, kuris senstantiems žmonėms sumažina su senatve ateinančią depresiją, pagerina nuotaiką, apetitą, svorį, santykius su aplinka. Tai vadinamas "marsilidas", kuris buvo mėgintas taikyti džiovos ligoniam. Tik paskiau pastebėtas jo veikimas ir nuo senatvės reiškinių. Jis būsiąs vartojamas ir nuo šizofrenijos.

• Indonezijos prezidentas Sukarno išliko gyvas, kai lapkričio 3 buvo mestos į jį 4 granatos. Buvo užmušti kiti 10 ir sužeisti taip pat 137.

Afrikoje gaisras dar plečiamas

KAIP JI GESINTI, BŪS LABAI SUNKU SUSITARTI IR NATO KONFERENCIJOJE

• Politinės eigos vaizdas savaitės pradžioje, jei ji išreikšim tik keliais sakiniais, yra toks:

• Sovietai vis dar stengiasi nustebinti ir priblokšti Vakarų savo moksliniais išradimais ar atradimais, kurie didina jų persvarą prieš Vakarus.

• Vakarų pirmas rūpestis

— Nato konferencija. Būks- taujama, kad per daug yra tarp vakariečių skirtingų interesų, kurie neleidžia ir konferencijoje imtis vieningų žygių prieš sovietinę grėsmę. Labiausiai išsiskiria Prancūzijos interesai Afrikoje nuo Anglijos ir Amerikos interesų.

• Viduriniuose rytuose Sy-

rijos grąsinimai ir jos kelia- mas nerimas nesibaigia. Padė- tis labiausiai įtempta Jordane. Jos raminti išvyko JT gen. se- kretorius. O Amerika sustipri- no Jordaniją vėl milijonais. Arabai šiuo tarpu pasitikėjimo JT gen. sekretorium nerodo.

• Afrikos gaisras plečiasi naujais ugnies židiniams. Po Vidurinių rytu, po Alžiro, Tu- niso — sprogo dar sukilimas Ispanijos valdomoje Ifti kolo- nijoje. Tai arabų pastangos iš- varyti palaipsniui europiečius iš Afrikos.

• Ameriką rūpinasi nēpra- rasti arabų palankumo (dery- bos su Egiptu, Maroko kara- liaus atsilankymas, ginklai Tunisui); namie — labiausiai susirūpinę raketų programos vykdymo paskubinimu, susirū- pinę Amerikos pasiūlymais Nato konferencijai, kurioje nori pasirodyti vyriausybė vie- ninga su opozicija. O presi- dento staigus susirgimas iškė- lė visai naują rūpestį — ar Eisenhoweris turi pasitraukti ir perleisti prezidento pareigas Nixonui?

• Jordanija gavo iš Ameri- kos vėl 10 ml. dol. paramos ūkiui reikalam.

PJUS XII kalba į tarptautinio anestezijos kongreso dalyvius Ro- moje. Pažymėjo, kad jeigu žmogaus širdis jau nustoja plakti, gydytojas turi teisę visom priemonėm ją gaivinti, bet tam tik- rais atvejais mirusiojo siema gali sustabdyti, kad gydytojas ne- bedarytų pastangų.

Afrika kyla ir prieš Ispaniją

Ispanijos valdomoje Ifni, Afrikoje, lapkričio 28 laivynas ir aviacija bombardavo vietos sukilėlius, kuriuos parėmė per sieną iš Maroko atvykę vadi- nami "išlaisvinimo armijos" kariai. Marokiečiai nurodo, kad nuo bombardavimo žuvo 180. Ispanai tai paneig'a.

Ifni yra ant pat Atlanto kranto 7000 kv. mylių plotelis su 35,000 gyventojų. Kitados šita teritorija priklausė Maro- kui. Bet nuo 1860 formaliai ją perėmė Ispanija, nors tik 1934 buvo faktiškai perimta ir jau Ispanijos valdoma koloni- ja.

Sukilėliai nori pašalinti Is- panijos valdžią ir prisijungti prie Maroko. Tai Maroko na- cionalistų pastangos. Pats Ma- rokas gavo laisvę iš Prancūzi- jos tik prieš porą metų.

Sovietų bombos iš už 500 mylių

Senato komisijoje, kuri ap- klausinėja liudininkus apie A- merikos raketų atsilikimą, se- senatoriai buvo sujaudinti C. I. A. pranešimu. Jis patvirtino,

kad Sovietai gali paleisti vandenilio bombą iš povande- ninio laivo per 500 mylių nuo Amerikos krantų.

Tuo gyresi ir Sovietų apsau- gos min. Malinovskis Hears- tui.

• Prancūzijos m'n. pirmi- ninkas Gaillard atmetė Tuniso ir Maroko tarpininkavimą Al- žiro reikalui. Tai Prancūzijos vidaus reikalas.

SYRIJA TEBESMARKAUJA

Syrijos atstovas lapkričio 30 Jungt. Tautų politinėje komi- sijoje apkaltino Nato. Girdi, Nato pridengia Prancūzijos saugumą Europoje, ir Prancū- zija gali dėl to savivaliauti Af- rikoje. Reikalavo, kad Jungt. Tautos nutartų paraginti Prancūziją tartis su sukilėliais Alžire. Anglijos atstovas šiuo tarpu parėmė Prancūziją.

Kardinolų kolegijoje

Romoje lapkričio 30 mirė kardinolas Piazza, 73 metų, popiežiaus kūrijos narys. Su jo mirtimi dabar trūksta kole- gijai 13 kardinolų iki įprasti- nio skaičiaus 70.

Spauda pastebi, kad šiam popiežiui valdaht kardinolų kolegijoje sumažėjo italų kar- dinolų skaičius, padidėjo kitų tautų. Italų dabar yra 19, kitų tautų 38.

KELIONĖS PER ATLANTA IR PIGS IR PABRANGS

Numatoma, kad nuo 1958 sausio 1 lėktuvai per Atlantą įsitaitys dar ir "trečią klasę" — lig šiol buvo pirma ir tu- ristinės klasės. Trečia klasė bus truputį pigesnė už dabar- tinę turistinę. Kelionė tarp New Yorke ir Londono turis- tine klase kaštuoja 290 dol. į vieną galą, o/pirma klasė 400. Dabar turistinė numatoma pa- branginti 25 dol., pirma klasė 35, o įvedama trečia klasė — 252 dol. į vieną galą ir 453 į abu galus. Projektą dar turi patvirtinti civilinės aeronauti- kos valdyba.

Viršūnės susirinks skirtu laiku

Nato taryba vienu balsu lapkričio 28 pasisakė už tai, kad politinių viršūnių konfe- rencija nebūtų atidėta, nors prezidentas Eisenhoweris ir negalėtų dalyvauti. Visi svei- kino Nixoną, kuris turis pava- duoti Eisenhowerį.

Paskutiniu momentu paskel- bta, kad prez. Eisenhoweris vis dėlto į Paryžių vyks.

• Vokietijos kancleris Ade- naueris influencijos taip pat paguldytas, bet jis tikisi galė- siąs keliauti į Nato politinių viršūnių konferenciją Pary- žiuje gruodžio 16.

EISENHOWERIO SPUTNIKU NIXONAS NUSTOJA BUVĘS

Prezidentas Eisenhoweris po savo staigios ligos greitai pasveiko. Tačiau spaudoje imta atvirai svarstyti, ar nebūtų geriau, kad prezidentas atsisakytų ir pareigas perleistų vi- ceprezidentui Nixonui.

St. Alsop (NYHT) svarsto visokius argumentus, ir iš jų skaitytojas susidaro išvadą — taip.

D. Lawrence (NYHT) prie- šinasi tiem, kurie reikalauja prezidento pasitraukimo. Jis nurodo, kad panašūs smūgiai

Kanauninkas Juozas Meš- kauskas, sulaukęs 69 metų amžiaus, šeštadienį 6 val. ry- to, mirė, apsilpus širdžiai, ku- rios veikimą jau seniai tepa- laikydavo vaistais.

Pašarvojas Garšvos laidotu-

A. a Kanauninkas Juozas Meškauskas

vių įstaigoje. Laidojamas an- tradienį 10 val. ryto iš Ange- lų Karalienės parapijos bažny- čios.

Velionis buvo gimęs 1887 balandžio 16 Panevėžio prie- miesty. Mokėsi Mintaujos ir Panevėžio gimnazijose. Bū- 1909. Kauno kunigų seminari- ja baigė 1913 ir kitais me- tais buvo įšventintas į kuni- gus. Nuo 1913 iki 1917 mokė- si Petrapilio dvasinėje akade- mijoje. Ją baigęs buvo paskir- tas karo kapelionu rusu ka- riuomenėje. Caro režimui grin- vus, ėmė organizuoti lietuviai kariai ir kan. J. Meškauskas buvo išrinktas jų pirmiūnku.

I Lietuvą grįžo 1918. Nuo tada — karo kapelionas, Kau- no kunigų seminarijos profes- sorius ir dvasios vadas, paskui universiteto docentas ir gau- sinių organizacijų aktyvus vei- kėjas.

Patriotas buvo nuo pat mo- kinio dienų, kada daug sykų teko sėdėti karcery už kalbė- jimą lietuviškai: kada organi- zavo lietuviams mokiniams Pa- nevėžy lietuviška knygynėli ir paskui lietuvių kalbos priva- čias pamokas, kurias dėstė Jonas Jablonskis.

Patriotas, entuziastas, šir- dies žmogus, suprantantis jau- nimo idėjas — toks kanaunin- kas atvyko ir į Ameriką. Ne- lengva jam buvo derintis prie gyvenimo, kuriame tos idėjos suprantamos ir pergyvenamos kitaip nei jo. Dirbo kurį laiką šv. Jurgio lietuvių parapijoje Brooklyne, o paskui prie ita- lų parapijos New Yorke. Buvo prisiglaudęs kunigam ir vie- nuoliam skirtam viešbuty "Leo House".

Kennanas prieš Dulles

Valst. sekr. Dulles numato pasiūlyti Nato nariam atomi- nių bombų, kurios būtų per- duotos jų žiniai, kai tik kiltų karas. To labiausiai reikalavo sąjungininkai, norėdami, kad Amerika neturėtų savo ranko- se monopolio. Buvęs Amerikos atstovas Maskvoje G. Kennan pasisakė prieš. Jis ragino Na- to sąjungininkams nepriimti Dulles bombų, nes tuo būsan- ti provokuojama Maskva.

BIUROKRATIJOS AUKA

Thomas Gerard Cetta, vyras jau 9 metų, bet nemoka nei skaityti nei rašyti, nes negalė- jo mokyklos lankyti. O mokyk- los negalėjo lankyti, nes jis neturėjo gimimo metrikų ir negalėjo įrodyti, kad jis yra gimęs. Be tokio įrodymo ne- priėmė į mokyklą. O metrikų neturėjo, nes 5 metų berniuką motina paliko pas kaimynus ir daugiau nesirodė.

Initiatyvos ėmėsi vienas N. Y. H. Tribune reporteris, pa- kėlė visus ant kojų ir surado vienoj Brooklyno parapijoje ir kuniga, kuris Tomą buvo krikštijęs. "Dabar aš galėsiu jau eiti į mokyklą", džiaugėsi vaikas, kai susirado jo metri- kai.

tautinis vadas dabar.

St. Alsop betgi mano, kad Nixonas "atrodo buvo vienin- telis iš vyriauybės žmonių, kuris suvokė teisingą sau- tmo raportų prasm".

Viceprezidentas Richard M. Nixonas — jo žvaigždė dabar kyla.

AMERIKAI TRŪKSTA MOKYTOJŲ

Tautinio auklėjimo draugija lapkričio 28 paskelbė praneši- mą, kad kvalifikuotų ir nequa- lifikuotų mokytojų Amerikoje trūksta ir tas trūkumas vis didėja. Mokytojų dalis iš savo profesijos pasitraukia. Iš 1- 240,424 mokytojų pasitraukia 116,000: trečdalis pasitraukia dėl vedybų ar kitų šeimos rei- kalų kitas trečdalis pereina į kitas profesijas ar yra apskri- tai mokytojo profesija nepa- tinkanti.

Trūksta dabar 227,000 kva- lifikuotų mokytojų. Atsarginių mokytojų skaičius iš 62,626 1952—3 metais padidėjo iki 87,319 šiemet. Tačiau 60% šitų atsarginių yra buvę kole- gijose mažiau nei 4 metus.

Mokytojų trūkumo didžiau-

sia priežastis — mažas atlygi- nimas. Dabar mokytojai, vedė- jai, inspektoriai gauna viduti- niškai 4,650. Tai yra 7% dau- giau nei prieš metus. Nuo 1948—9 atlyginimas pakilo apie 38%, arba 1,066 dol.

Nugalėtieji nugalėtojų kelėjimuose

Karą laimėję sąjungininkai Vokietijoje ir kitur tebelai- ko 66 vokiečius, vadinamus karo nusikaltėlius. Jų turi visi — olandai 20, prancūzai 11, ame- rikiečiai 11, belgai 10, neu- tralieji šveicarai 5 o 3 yra bendrame kalėjime Spandau. Tokių karo nusikaltėlių japo- nų dar tebelaikoma kalėji- muose apie 50.

Su arkivyskupu Reiniu gyvenau Vladimiro kalėjime

Vladimiras yra 200 kilometrų į rytus nuo Maskvos. Nuo XII amžiaus galo iki XIV amžiaus pradžios Vladimiras buvo Maskvos didžiojo kunigaikščio ir metropolito sostinė. Miestas garsus savo šventuoju Dievo Motinos paveikslu, savo Dangun Zengimo ir Dimitrijaus katedrom ir Marijos Globos vienuolyne. Paskesniais laikais jis garsėjo kaip pirmas etapas tremtinių kelyje į Sibirą. Garsėjo jis kaip "izoliatorius", kuriame turėjo kentėti ir mirti nesuskaitoma daugybė politinių kalinių iš visokių tautų, konfesijų, politinių srovių.

Vladimiro "izoliatoriuje" 1950 rugsėjo 1-ą susitikau su Vilniaus arkivyskupu Reiniu, su kuriuo paskui išgyvenau toje pat celėje vienerius metus.

Jis buvo nuteistas 1947 už tariamą agitaciją prieš Sovietus, ir jam buvo skirta dešimties metų bausmė kaip ir man Vladimiro kalėjime. Labai gyvai atsimenu mūsų pirmą susitikimą.

Atremontavus bloką III, buvo sukomplektuota naujai celės kalinių sudėtis — 12 žmonių. Beveik kiekvienas iš mūsų kalbėjo kitokia kalba. Šalia Vilniaus arkivyskupo tarp kitų garbingų likimo dalininkų buvo Rusijos Dūmos atstovas ir vienas įžymiausių emigracijos rašytojų Šulginas, Latvijos parlamento žydų grupės pirmininkas Dubinas (išėjęs į laisvę ir labai šiltai atsiliepęs apie arkiv. Reinį Red.), ir Japonijos ūkinių sferų atstovas pietų Mandžurijoje Sabatta — tai trys žymios asmenybės.

Bet arkivyskupas Reins pranoko visus. Ne savo ūgiu — jis nebuvo aukštas, bet savo laikysena ir vidaus svoriu, kurį rodė išpūdingai jo sudvasinto veido bruožai.

Jis gavo vietą prie šiaurinės sienos priešais langą. Šalia buvo mano geležinis guolis, įcementuotas į grindis. Kai mes savo skurdžius daiktus pasitvarkėme, pradėjome vienas su kitu susipažinti. Kaip visada, tokiais atvejais išdėstomos asmeninės žinios, suėmimo pagrindas. Arkivyskupas ilgai meldėsi. Po to jis man apsakė savo gyvenimo eigą. Paskiau jis man dar daug sykių apie tai kalbėjo. Kalbėjo apie savo jaunystę mylimuose, ūkininko namuose, kur jis buvo jauniausias gausioj šiemoj; apie savo vargingą mokinio gyvenimą Rygoje, dvasinėje akademijoje Petrapily, apie studijas Stras-

Arkivyskupas Mečislovas Reins mirė 1953 Vladimiro kalėjime. Apie jo buvimą tame kalėjime mums liudija dabar vienas vokiečių, kuris gyveno su arkivyskupu toje pat celėje ir kuris laimingai sugrįžo į savo tėvynę. Negalėdami minėti jo vardo, duodame toliau jo paties žodžius.

bourge ir Liuvene, apie Romą, amžinąjį miestą, ir apie darbus danų diasporoje. Pasakojo kaip jis paskui profesoriavo Kauno universitete, vadovavo Lietuvos užsienių reikalų ministerijai; buvo paskirtas Vilniaus arkivyskupu ir paskiau Titi arkivyskupu in partibus infidelium, Afrikoje, iki jis pagaliau 1945 pakeitė Vilniaus arkivyskupą, kurį vokiečių kariuomenė perkėlė į vakarus.

Tikrai labai įžymus, garbingas gyvenimas. Tačiau už tuos davinius man rodė daug išpūdingesnis būdas, su kuriuo mažiausio kaimynas pasakojo atskiras to savo gyvenimo stotis.

Buvo pilnas nusižeminimo, kaip tikras savo bažnyčios

šventasis; savo darbo vaisių jis priskyrė Dievo malonei, kurioje jis buvo laimingas.

Paskutinius sunkius savo vyskupavimo metus jis dažnai ir su meile pavadindavo apaštalo Pauliaus žodžiu — "brangusis veikalas". Su dideliu susirūpinimu ir su maldom jis prisiminėdavo savo ganomuosius, su kuriais jis dalinosi kryžiaus kelius. Kai apie juos prabildavo, suspindėdavo jo akys — lygiai kaip tada, kada prisiminėdavo savo mylimą motiną arba seserį, kuri buvo likusi gimtajame kaime. Laiskai jis informuodavo arkivyskupą apie likimą jo didelės šeimos, iš kurios kai kurie buvo išvežti į Sibirą. Už rublius,

kurių ji reguliariai jam atsiųsdavo, arkivyskupas pirkdavo papildomai duonos ir cukraus visiem celės kaliniams. Pasninko dienom jis nepasilikdavo sau nieko. Tik vienu atžvilgiu jis nerodė paslaugumo kitiem. Machorkos jis nepirko, nes rūkymą laikė jis žalingu daktu.

Kai vieną kartą Mandžiūrijos šamanas jį apvogė, jis nieko nesakė, tik kitu kartu jam davė dvigubą dalį. Tada tas verkdamas išpažino jam savo kaltę ir prašė dovanojamas.

Arkivyskupas Reins buvo tikrai ištikimas savo Viešpaties tarnas. Jis daug meldėsi bet kuriuo dienos metu. Ir naktim — kadangi celė buvo apšviesta, kad sargybinis galėtų pro "špioną" sekti kalinius bet kuriuo metu — aš dažnai matydavau jį atvirom akim ir sudėtom rankom gulintį šalia manęs. Pašnabždom jis kalbėjosi su Dievu. Kai dryžuotais kalinio drabužiais būdavo išvedami į kalėjimo kiemą, kaip į kokią dėžę, kuriame nebuvo jokio medelio, pusei valandos pasivaikščioti, jis žingsniuodavo vienas sau pirmyn ir atgal, sudėjęs rankas užpakaly ir kalbėdamas breviorių mintinai.

Tačiau arkivyskupas buvo ir kovotojo prigimties, apvaldytas iki paskutinio nervo.

Atsimenu šv. Mykolo dieną. Rytų bažnyčioje šv. Mykolas laikomas archangelu, kuris vadovauja angelų kariuomenei ir kuris švenčiamas kitą dieną nei vakaruose. Arkivyskupas man tyliai kalbėjo maždaug

Arkivyskupas Mečislovas Reins

JACK SABLE, TAMSTA ESI AREŠTUOJAMAS

Jack Sable istorija įdomi dar ir tuo, kad rodo, kaip sovietai elgiasi su tais, kurie nori išsineriti iš tarnybos tinklo: O nors Sable buvo ištikimas komunistas nuo 17 metų amžiaus, jis pamėgino vėl išsineriti iš tinklo nuo 1952.

Tuo metu Sable gyveno Paryžiuje. Jis buvo nukomandiruotas ten organizuoti tinklo. Ten buvo nusipirkęs ir fabrikėlį, kad užmaskuotų savo veiklą. Šerių fabrikėlį. Jam pirkti ir kitai šnipinėjimo veiklai

buvo gavęs 30,000 dol. Tie

doleriai virto jam nauja virve, kuri surišo jį su Maskva ir ėmė jo kaklą veržti...

1952 metų vasarą baigėsi Sable pasas, ir valstybės departamentas atsakė jį pratęsti. FBI žinojo, kokiais šeriais Sable Paryžiuje prekiaavo. Visas žinias apie jį suteikė FBI Boris Moroz, kuris buvo Sable žinioje kaip kurjeris.

Grįžęs į New Yorką, Sable neprisistatė, kaip šnipų tvarka reikalavo. Toliau jokios veiklos nesijėmė. Ką jis veikė ir galvojo, sovietams negalėjo būti paslaptis... Vieną dieną į duris pasibeldė senas pažįstamas ir buvęs kurjeris Boris Moroz. Jis atnešė laiškelį nuo A. Korotkov iš Vokietijos. Tai buvo sovietų slaptojos policijos viršininkas. Korotkovas pranešė, kad

Sable esąs išbraukiamas iš agentų sąrašo, ir reikalavo grąžinti 30,000 dol.

Ateity Sable turės palaikyti santykius su Moroz ir iš jo gauti visus nurodymus.

Vadinas, Sable diskvalifikuotas ir dar prislėgtas pinigų reikalavimu, nors tie pinigai ir buvo duoti šnipinėjimui.

Nežinia, ar Sable taip jau dindavosi, kai į sovietų rankas būdavo išduodami nekalti žmonės, bet dabar jis jaudinosi nežmoniška. Jis mėgino rašyti savo buvusiems viršininkams, kaip jis ištikimai tarnavęs partijai ir Maskvai, kaip jis noris su jais atsifeisti; tegul tik jie turi kantrybės ir t.t.

Į Sable raštus vistic atsakymo buvo visiškai tyla. Tik ne-

trukus jo žmona nustojo gauti iš savo tėvų iš Rusijos laiškus.

Ir su jais nutrūko bet kuris ryšys. Sabliai mėgino gelbėtis tokiu būdu, kaip pirmu kartu atvykę į Ameriką. Jie vėl išvyko į Kanadą ir pardavinėjo šerius.

Taip truko 1953—55 metai. Bet ir čia vieną dieną pasirodė Moroz. Pranešė, kad Korotkovas ir kiti "senieji draugai" esą išvalyti. Jų vietoj nauji viešpatiai reikalauja, kad Sable ir Moroz atvyktų į Maskvą. Sable pasisakė nevykšias, nes ten jį sušaudysia. Taip tuo tarpu reikalas nutrūko: Bet toliau Sable galvojo, kankinosi ir sugalvojo parašyti laišką. Laiške jis skundėsi savo visokiausiu nuovargiu, prašė, kad atsižvelgtų į jo iš-

Kas rašoma Lietuvoje apie bėglius

Tiesos korespondentai Br. Ragutis ir M. Vismantas, važinėję po Vengriją, aprašinėja vengrų buvusių pabėgėlių pasakojimus. Korespondentai ne užsimena apie tuos vengrų tūkstančius, kurie yra kalėjimuose, bet domisi tik "tais tūkstančiais, kurie išsismė šeimomis paliko tėvynę pradindavosi, kai į sovietų rankas būdavo išduodami nekalti žmonės, bet dabar jis jaudinosi nežmoniška. Jis mėgino rašyti savo buvusiems viršininkams, kaip jis ištikimai tarnavęs partijai ir Maskvai, kaip jis noris su jais atsifeisti; tegul tik jie turi kantrybės ir t.t.

Visas reportažas dvelkia aliuizija, kad ir lietuviai tremtiniai turėtų jaustis taip apsiuylę kaip vengrai. Tačiau per ilgą reportažo autoriai patys užmiršta, ką anksčiau buvo rašę, ir ima prieštarauti sau. Pvz. rašo, kad norintieji grįžti į šalį kišami į "New Jersey sąrašą" (!), kitoj vietoj, kad "fašistai" net užmušinėja juos, o trečioj — kad norint grįžti niekas nekludo, tik perspėja.

Rašo Almus

taip:

Dvasia archangelo, kuris apokaliptinį slobiną, nutrėmė, turėtų apimti ne tik Rytų bažnyčią; ji turėtų uždegti visus krikščionis, kurie Vakaruose iš nežinojimo dažnai vykdo klaidingai. Dievo tarnybą — užuot kovoję su piktu, siūlo koegzistenciją kaip krikščionybės įsakymą ir taria: "Taika, taika" — ir betgi nėra jokios taikos. Tik dabartinėje Rusijoje pats archangelas, kuris kovoja su velniu, negali garsiai ištarti sprendimo, jis turi tylom perleisti teisną Dievui...

(Bus daugiau)

SPAUDA

Lietuviškai mokosi 8000 jaunimo

Lietuvių Dienosė š. m. lapkričio mėn. nr. yra pasikalbėjimas su Ignu Malčnu, Amerikos lietuvių bendruomenės centro valdybos nariu švietimo reikalam. Klausiamas: Kiek dabar Amerikoje yra šeštadieninių mokyklų, ar mokyklų, kuriose lietuvių kalba yra dėstoma, jis paaiškino:

"Dabar liuanistiką dėstoma pradžios mokyklų programa — 27-se, aukštesniųjų mokyklų — 11-je (bent su tokiu skaičium susisiekiama lietuvių bendruomenės centro valdybos narys švietimo reikalam.) Apie pusę jų yra šeštadieninės, o kita pusė normalios mokyklos su įvestom liuanistikos pamokom".

"Ar liuanistinės pamokos yra tik pradžios mokyklose? "Liuanistinės pamokos aukštesnėse amerikinėse mokyklose, kiek man žinoma, nedėstomos. Tokių mokyklų, kurios, sakytum, dirba pagal visą amerikinę mokyklų santvarką, kaip Maria High School Chicagoje, šv. Antano aukštesnioji mokykla Kennebunkporte, Tėvų marijonų aukštesnioji mokykla Marianopolis ir eilė pradžios mokyklų, vis daugėja. Mūsų noras, kad visos lietuviškųjų parapijų ir lietuviškųjų institucijų laikomos mokyklos pasuktų šia linkme".

"Bet aukštesiose amerikie-

tikimą tarnavimą nuo pat jaunų dienų ir teprašė vieno — kad jam leistų išvykti į Meksiką, o iš ten sugrįžti į Rusiją.

Ar tas laiškas Maskvą pasiekė, nežinia. Bet Sable Maskvos nepasiekė. Jo laiškas pateko į FBI rankas. Šiais metais sausio 24 Sable susilaukė nelauktų svečių. Puslaidą septintą valandą ryto paskambino prie durų. Kai jos buvo atidarytos, stovėjo septyni FBI vyrai. Vienas iš jų pasakė:

"Jack Sable, tamsta esi areštuotas".

VOKIETIJOJE kaldinami aukštesniai medaliai kanclero dr. Konrado Adenauero garbei.

Linksmi nuotykių

Pradėjo nuo savęs

Japonijos fabrikas, kuris gamina cigarėčių dėžutes su įrašu melodijos "Aš noriu visą pasaulį padegti", prieš kelias savaites patys sudegė.

Kurpius vaikščioja basas

Apklausus 1000 Amerikos karo laivyno jūrininkų, paaiškėjo, kad tik trečdalis jų gerai mokėjo plaukti, mažiau kaip penktadalis įsistydavosi laiveliais ir beveik trisdėsimt procentų į klausimą, kur jie geriausiai jaučiasi, atsakė — sausumoje.

Notikimai nekasdieniniai

Londono populiariausias moterų madų manekenas, pripažintas visame "high society" gražiausias, prisistatė pas savo manadžerį ir prisipažino: "Buvo mažai klaida: aš esu ne moteris, o vyras, ir vadinuosi Jimmy Rice; buvau tik su draugais susilazęs..."

Portugalijoje Oporto mieste policijos valdininkai anksti rytą prisistatė pas teisėją, jį suėmė ir nugabeno į kalėjimą. Jo protestai nieko negelbėjo, iki išaiškėjo, kad per savo išsiblaškimą į suėmimo orderį buvo įrašęs ne suimtino nusi-kaltėlio pavardę, bet savo paties.

Žmogus be priešo

"Aštuoniasdešimt metų susilaukiau ir neturiu nė vieno priešo".

"Kaip gi taip gražiai galėjai nugyventi? Juk visiem pasitaiko priešų turėti?"

"Matai, jau visi mano priešai anksčiau išmirė".

Matematika ir mano brolis

Mokytojas: "Tavo brolis pasiskolino iš tavęs 1000 dol. ir pasižadėjo kasmet grąžinti po 200 dol. Kiek dolerių jis bus tau skolingas po trejų metų?" Mokinys: "Tūkstantį, pone mokytojau".

Mokytojas: "Bet, vaike, tu dar visai nepažįsti aritmetikos veiksmų".

Mokinys: "Bet aš gerai pažįstu savo brolio veiksmus".

Bedarbių skaičius

Vokietijoje sumažėjo

Siemet rugpjūtį Vokietijoje bedarbių buvo 365,000, prieš metus tą mėnesį buvo 409,000. Siemet bedarbių pašalpas gavo 290,000.

Vilnonės Medžiagos Lietuvon

Pradžiuginkite savo gimines ir artimuosius LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, GUDIJOJE, UKRAINOJE IR UŽKARPAČIO RUSIJOJE!

Pasitęskit jiem vilnonės atlaikas suklelėm, elutėm, apsiuostam. Mitas už vilnonės atlaikas yra mažesnis, negu už pasitęsktus sukleles. Vilnonės medžiagos iš ritinių ir atlaikas padom prieliamiausiom kainom visam mieste jums siūlo 3 stambios krautuvas.

S. BECKENSTEIN, Inc., 118-125-130 ORCHARD ST., cor. Delancey, NYC. GR 5-4525

S. Beckensteino krautuvas kalbama rusiškai, lenkiškai ir ukrainietiška. KRAUTUVES ATVIROS KASDIEN, IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS SEŠTADIENIUS. NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAKARO. Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas.

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų elutėms, suklelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urno (wholesale) kainomis.

K and K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

PRIE CITY SAVINGS BANK

Tel. EL 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO. Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo 9.50 už pilną elutę.

MEDŽIAGOS Į LIETUVĄ

Turime medžiagų vyrų ir moterų rūbams; vilnonės bei šilkinės medžiagos moterų suklelėms ir skaroms.

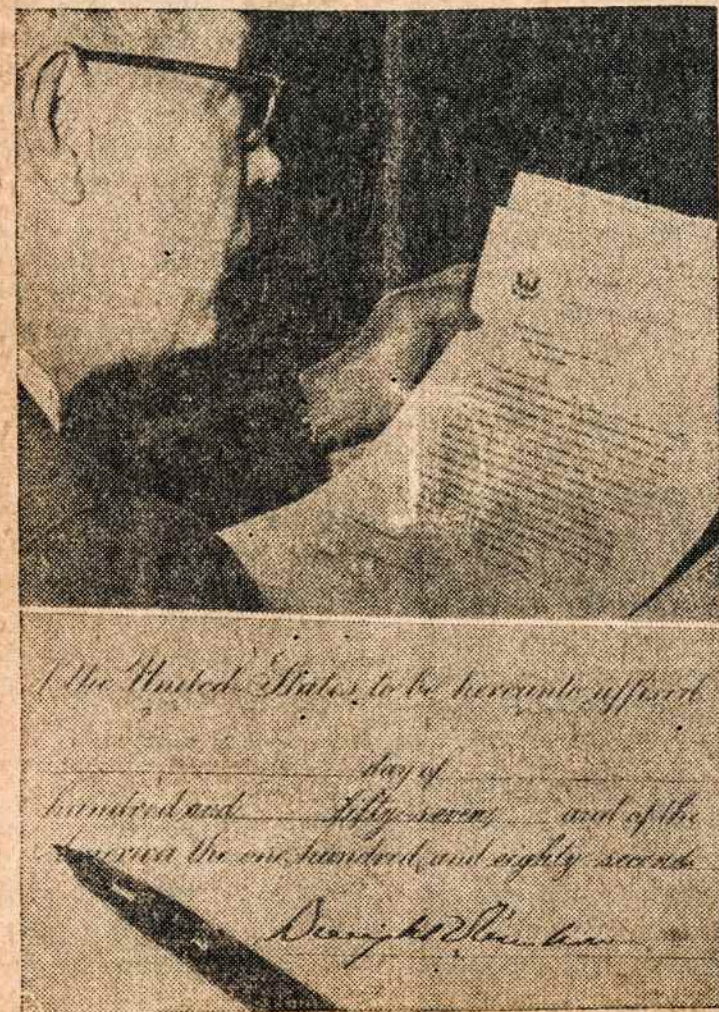
Visa, ką norite siųsti į Lietuvą gausite:

I. CIGMAN, INC.

161 Orchard Street, New York 2, N. Y.

Telef. GR 5-0160

Kalbame rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir lietuviškai. Atdara šikiadieniais, šeštad. bei sekmad.

PREZ. D. EISENHOWERIS tebeina savo pareigas ir pasirašinėja raštus. Vieną iš jų laiko spaudos sekret. James V. Hagerty.

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Second-class mail privileges authorized at Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly \$6.00
Brooklyn, N. Y. \$6.50
Half year \$3.50
Foreign \$6.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams \$6.00
Brooklyn, N. Y. \$6.50
Pusel metų \$3.50
Užsienyje \$6.50Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GLENMORE 5-7281

Advento socialinė doktrina

Socialiniai reikalai žmonių gyvenime yra patys aštriausi. Su jais sija nelygybė, neteisybė ir stoka meilės žmogui. Turto nelygybė dalo žmones į socialinius sluoksnius. Neteisus susikirsto ir prievartautojus ir skriaudžiamus. Stoka meilės žmones daro priešiniais. Iš to kyla maištavimai karai ir revoliucijos. Ir bolševikų revoliucija savo atarmą susirado socialinėse žmonių santykių aštrumose. Bet jeigu ligi šiol nieko nepadarė tiems aštrumams sušvelninti, o nelygybę ir neteisębę keleriojai dar padidino, tai dėlto, kad paneigė meilę žmogui. Kur nėra meilės, pristinga ir lygybės su teise. Tik viena krikščionybė siekia gydyti socialinių santykių negeroves meilės Evangelija.

Adventas šiandien išreiškia anuos laikus, kai buvo laukiama Kristaus Atėjimo. Socialinių santykių aštrumai buvo labai dideli, nes piktas buvo giliai įsikerojęs žmogaus savanaudiškumė ir jo širdies kietumė. Kristaus Atėjimo pranašas, šv. Jonas Krikštytojas, dėl to tiesė Viešpačiui takus tokiais žodžiais: "Kiekvienas slėnis tebūnie užpildytas, o kiekvienas kalnas ir kalnelis sužemintas... Kas turi dvi jupas, tegul duoda neturinčiam, ir kas turi ko valgyti, taip pat tedar... Ne-reikalaukite nieko daugiau, kas jums priklauso... Niekam nedarykite prievartos, nes-kriauskitė ir tenkinkitės savo alga". Tais žodžiais žmone buvo stovimi prieš Kristų, kaip medžių šaknys prieš kirvį arba grūdai prieš vėtyklę.

Kristus prisistatė Jonui Krikštytojui taip pat reikšmingais socialiniais teisingumui žodžiais: "Eikite ir pasa-

lykite Jonui... beturčiam skelbiama Evangelija. Palaimintas, kuris manimi nepasipiktins". Galima buvo pasipiktinti, kad Kristus ėjo pas skurdeivus, beturčius, raupuosius, pažemintus ir pavergtus. Bet tokia Evangelija bus skelbiama iki amžių pabaigai, kai antras Kristaus Atėjimas savo vėtykle sijos žmones ne kuriuo kitu, o artimo meilės pagrindu: alkanu pasotinu, nuogo pridengimu, ligonio ir kalinio aplankymu.

Krikščionim dažnai prikišama, kad jiems stoka tos evangeliškos artimo meilės. Priekaištams turi pagrindą. Bet nenorint ir čia nusikalsti teisingumui, reikia skirti pačią krikščionybę ir krikščionis ir reikia pripažinti, kad krikščionybė ligi šiol yra davusi gero socialiniam santykiui sušvelninti. Kai to nenorima matyti, tai priekaištai atsideria ne tiek į pačius krikščionis, kurių pasitaiko nemažai prastų ir netobulų, kiek į patį krikščionių Dievą, aukščiaušiąją Tobulybę. Pasi-daroma tokia klaidinga išvada: jei Evangelija visuotinai žmonių nepakeičia, tai ji nėra dieviška, nėra nei Dievo, kuris galėtų žmones pakeisti. Lieka tik tai žmogiškomis pastangomis tesiremti.

Rusų filosofas Vladimiras Solovjovas šiuo reikalu teisingai pastebi: "Religija siekia atnaujinti mūsų gyvenimą, ji pašvęsti ir sujungti su dievišku gyvenimu. Tai gali padaryti tik Dievas, bet tai gali įvykti tik mums prisidedant". Kur to prisidėjimo nėra, o yra dar prieštaravimas ir neigimas, ten negali prasiskleisti nė evangeliškoji dvasia. Bet dėl to socialinė Evangelijos doktrina nenustoja savo reikšmės.

Lietuvos laisvinimo reikalai

Lapkričio 17 Washingtonė įvyko Lietuvos laisvinimo veiksmų pasitarimas, kuriame dalyvavo: L. Šimutis, dr. P. Gri-gaitis ir M. Vaidila Alto Vykdomojo Komiteto nariai; dr. A. Trimakas, dr. J. Stiklorius ir H. Blazas Vliko prezidento nariai; V. Sidzikauskas ir J. Audėnas Lietuvos Laisvės Komiteto nariai; M. Kižytė, Alto Inform. Biuro direktorė ir K. Skirpa, Vliko grupių konsolidacijai siekti komisijos pirmininkas. Be to, kai kuriuos klausimus svarstant į posėdį buvo atsilankęs stebėtojas J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Washingtonė, ir kan. dr. J. Končius, Balfo pirmininkas.

Pasitarimas, apsvaustęs esamas Lietuvos laisvinimo sąlygas ir perspektyvas, kons-tatavo, kad paskutinieji įvykiai tarptautinėje politikoje pastatė laisvuosius Vakarus prieš naujas rimtas problemas, kurios skatina vakariečių santūrumą Sovietų Sąjungos pavergtų tautų atžvilgiu. Tačiau prezidento D. Eisenhowerio paskutiniai pareiškimai, kad JAV sieks teisingos taikos, o taip pat atsakingų JAV pareigūnų pareiškimai lietuviškiems veiksmams, rodo, kad pavergtųjų išlaisvinimas pasiliečia vakariečių tarptautinės politikos siekimu, kurio teisingai neišsprendus negali būti visuotinė teisingos taikos ir saugumo.

Lietuvos laisvinimo veiksmams, įvertinę dabartines sąlygas, kurios reikalauja iš jų Lietuvos laisvinimo pastangų padidinimo ir veiklos glaudesnio koordinavimo, nusistato Lietuvos laisvinimo siekti ir toliau kiekvienam veiksmui priimaname sektoriuje visomis turimomis priemonėmis, atitinkamai veikiant laisvojo pasaulio vyriausybes, parlamentus ir viešąją opiją (pirmoje eilėje pareiškimai mūsų gilų susirūpinimą tarptautinės politikos raida ir Sovietų Sąjungos pavergtų kraštų likimu), prašant ir reikalaujant laikyti teisėtų tarptautinės politikos tikslu ir jo siekti kiekviena proga, o taip pat, kai Sovietų Sąjunga vedami bet kokie pasitarimai, derybos ar sudaromos sutartys.

Drauge su kitų pavergtų tautų veiksmiais dėti pastan-

Veiksmų pasitarimo 1957 m. lapkričio 17 d., Washingtonė, komitetas

gų per laisvųjų kraštų vyriausybės ir jų delegacijų priedėjimą, Tautų, kad Lietu- vos kaip ir kitų pavergtų kraštų klausimas būtų įrašytas į J. T. dienotvarkę, siekiant priimti rezoliuciją, reikalaujančią išvesti iš pavergtų kraštų Sovietų Sąjungos kariuomenę, policiją ir jų administraciją, ir atstatyti tų kraštų nepriklausomybę.

Aktyviai dalyvauti Pavergtų Europos Tautų seimo darbuose bendro išlaisvinimo tikslo siekiant, o taip pat kitose tarptautinėse organizacijose, kurios Lietuvos laisvinimo pastangoms gali padėti.

Turint galvoje, kad artimesniųjų Lietuvos kaimynų—Vokietijos ir Lenkijos—politinės problemos ir ateitis yra susietos su Lietuvos nepriklausomybės atstatymu, megsti ir plėsti turimus ryšius su visų pavergtųjų kraštų egzistencijai, siekiant Lietuvos laisvinimo reikalui didesnės paramos.

Sustiprinti Lietuvos laisvinimo pastangas informacija sve-timomis kalbomis, pirmoje eilėje dar 1958 vasario 16 dienai išleidžiant apie Lietuvą trumpą informacinį leidinį anglų kalba ir siekiant artimesnėje ateityje išleisti apie

Lietuvą enciklopedinio pobūdžio anglų kalba knygą, kuri akivaizdžiau kitus supažindintų su Lietuva ir jos problemomis. Į knygos paruošimo ir išleidimo komisiją pasitarime dalyvavusieji veiksniai paskirs po vieną atstovą.

Pasitarimas, numatydamas Lietuvos laisvinimo akciją lėsti, sustojo ties lėšų klausimu ir pareiškė įsitikinimą, kad plačioji lietuvių visuomenė kuri visuomet buvo jautri Lietuvos laisvinimo reikalui, ir toliau savo parama ir aukomis remis Lietuvos laisvinimo darbą, ypač Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties progą, kurią minėsime 1958

IS LIETUVOS

ŽMONA NELEIDŽIA VYRO Į PARTIJĄ

Lietuvos komunistų partijos žurnalas "Komunistas" skelbia, kad per 1957 metų pirmą pusmetį į partijos kandidatus priimta apie 700 darbininkų ir 500 kolchozininkų. Kaune iš 196 partijos kandidatų darbininkų yra tik 74. Daugiausia tarnautojų. Kolchozuose didelio pasisekimo partija taip pat neranda. "Iki šiol mūsų respublikoje dar esama kolūkių, kuriuose nėra pirminių partinių organizacijų". Esą kai kur "komunistai atitrūkė nuo kolūkių gyvenimo".

Kretingos rajone trylikos

kolchozų partinėse organizacijose tesą po 3—7 komunistus. Ir tie patys dar ne tikri kolchozininkai, tik jų administratoriai. "Raudonosios vėliavos kolūkių partinės organizacijos įskaitoje tėra trys komunistai — kolūkių pirmininkas, laukininkystės brigados brigadininkas ir apylinkės tarybos sekretorius". Šilalės rajone kolchozuose dirba tik 28 komunistai, ir iš jų esą tik 9 tikri kolchozininkai, kiti įvairūs pareigūnai. Šilalės ir Kvėdarnos partinė organizacija per visus metus nepriėmė į partiją nė

vieno asmens, o Šilalės organizacija jau pusę metų nieko nėra priėmusi į partiją. Abiejų stočių mechanizatorių tarpe esą tik vienas komunistas iš 180 žmonių.

Sakiuose per pusę metų į partijos narius priimta tik 10 kandidatų, jų tarpe 4 darbininkai ir 2 kolchozininkai. Bet "iš jų kai kurie buvo nepakankamai paruošti stojimui į partiją".

Į rajono partijos komitetą atėjusi žmona vieno iš priimtųjų kandidatų į partijos narius ir pareiškusi, kad ji neleidžianti vyrui būti kandidatų į partijos narius.

Pagegių rajone į partijos narius buvo priimtas "apylinkės tarybos pirmininkas Kazys Kazlauskas, bet jau priėmus paaškęjo, kad Kazlauskas nuo 1921 dalyvavo "buržuazinės nacionalistinės organizacijos darbe", ir teko jį iš partijos išmesti.

Kiek komunistų partija yra maža Lietuvoje, buvo pažymėjęs iš partijos sekretorius A. Šniečkus 1956 suvažiavime. Esą

partija 1957 sausio 1 turėjusi 38,087 narius. Sovietų didžiojoje enciklopedijoje rašoma, kad Lietuvos komunistų partija 1952 yra turėjusi 36,693 narius, jų tarpe 9,224 kandidatus. Teigi lyginant su Šniečkaus duotais skaičiais, (Nukelta į 7 psl.)

G. K. CHESTERTON

DIEVO KŪJIS

2.

Ten pusę valandos vėliau surado jį bažnytkaimio kurpius Gibbs, kurį buvo skubiai pasuntę jo atvesti. Jis tuoj pašoko ant kojų, nes žinojo, kad Gibbsą į tokią vietą atvedė ne monkas dalykas. Kurpius buvo bedievis, ir jo pasirodymas bažnyčioje buvo toks pat nepaprastas kaip ir bepročio Juzės.

Kas atsitiko? — lyg sustingęs paklausė Wilfred Bohun, bet ištiesė drebančią ranką į skrybėlę.

Tamsta turi man atleisti, — kimiai prašniždėjo bedievis, — bet mes pamanėm, kad bus neteisinga tamstai tuojau nepranešus. Baisus dalykas, bijau, atsitiko. Tamstos brojis, bijau...

Wilfredas sugniaužė savo trapias rankas.

Kokios velniavos pridarė jis dabar? — sušuko jis i-niršęs.

Ne, gerbiamašis, — atsakė kurpius atsisodėdamas, —

jis nieko nepadarė ir, bijau, nieko nepadaręs. Bus geriau, jei tamsta ateisi.

Kuratas nusekė paskui kurpių trumpais įvairiais laiptais, kurie juos privedė prie angos, kiek aukščiau gatvės. Metęs žvilgsnį, Bohunas pamatė tragediją. Kalvės kieme stovėjo penki ar šeši vyrai, daugiausia juodai apsidarę, ir vienas policijos inspektoriaus uniforma. Jų tarpe buvo gydytojas, presbiterijų pastorius ir kunigas iš katalikų koplyčios, prie kurios priklausė kalvio žmona. Su ja, labai greitai pusbalsiu kalbėjo kunigas, o ji, puiki raudonais auksiniais plaukais moteriškai, verkė pasikukčiodama ant suolo. Tarp tų dviejų grupių, arčiau prie didžiosios kūjų krūvos, gulėjo išsidriekęs kniupsčias frakuotas vyriškis. Iš aukštumos, kurioje stovėjo kuratas, galėjo prisiekti dėl kiekvienos apdaro ir išvaizdos smulkmenos iki Bohunų žiedų ant pirštų, bet kaušas buvo viena baisi dėmė,

nelyginant juoda, kruvina žvaigždė.

Wilfred Bohun metė tik vieną žvilgsnį ir nubėgo tekinas laiptais į kiemą. Daktaras, jų šeimos gydytojas, pasveikino jį, bet beveik nekrepė dėmesio į jį. Jis pajėgė tik pramiksėti:

— Mano brolis negyvas. Ką tai reiškia? Kokia čia baisi paslaptis?

Užstojo nejauci tyla. Kurpius, stačiausias iš tų, kurie ten buvo, atsiliepė:

— Pakanka baisumo, gerbiamašis, bet jokios paslapties nėra.

— Ką tamsta nori pasakyti? — paklausė Wilfredas su pabalusiu veidu.

— Tai užtektinai aišku, — atsiliepė Gibbs. — Keturiadesimties mylių apylinkėje yra tik vienas žmogus, kuris galėtų suduoti tokį smūgį, ir tai buvo žmogus, kuris turėjo tam daugiausia pagrindo.

— Iš anksto neprivaleme nieko teisti, — gana nervingai įsikiso gydytojas, juoda-barzdis vyriškis. — Bet aš galu patvirtinti, kad Gibbs sakė dėl smūgio. Jis buvo, nežmoniškas. Gibbs sako, kad tik vienas žmogus visoje apylinkėje galėjo jį smogti. Aš būčiau pasakęs, kad jo niekas nebū-

tų galėjęs smogti.

Per menką kurato stuomenį perbėgo prietaringas šurpulis.

— Negaliu suprasti, — tarė jis.

— Pone Bohunai, — tyliai balsu atsiliepė gydytojas. — Man tiesiog metaforų trūksta. Nepakanka pasakyti, kad kaušas buvo sutrupintas kaip kiaušinio lukštas. Kaulo trupinių buvo privartyta į kūną ir žemę aplinkui, kaip kulkų į molinę sieną. Tai būta milžino rankos.

Jis valandėlę patylėjo, niuriai ir rūšiai žiūrėdamas pro savo akinius, paskui pridūrė:

— Yra vienas geras dalykas, kad iš karto nuo daugumos žmonių nuimamas įtarmas. Jei tamsta, ar mane, ar kurį kitą normaliai sudėtą žmogų apkaltintų šia žmogžudyste, mus išteisintų, kaip kad išteisintų kūdikį, apkaltintą pavogus Nelsono koloną.

— Ir aš tai sakau, — atkakliai pakartojo kurpius. — Yra tik vienas žmogus, kuris galėjo tą padaryti, ir tai žmogus, kuris būtų tą padaręs. Kur kalvis Simeonas Barnes?

— Jis Greenforde, — pralėmė kuratas.

— Panašiau, kad jis jau Prancūzijoje, — murtelėjo

kurpius.

— Ne, jis nei vienoje nei antroje vietoje, — tarė bespalviu balsu katalikų kunigas, — nes dabar štai ateina keliu.

Mažasis kunigas nebuvo įdomus pažūrėti, buvo rudais plaukais ir apvaliu veidu. Bet jei ir būtų jis buvęs gražus, tą valandą vistiek niekas neklausinio lukštas. Kaulo trupinių buvo privartyta į kūną ir žemę aplinkui, kaip kulkų į molinę sieną. Tai būta milžino rankos.

— Dieve mano, — sušuko bedievis kurpius, — ana kūjis, su kuriuo jis tą padarė.

— Ne, — tarė inspektorius, protingas pažūrėti vyras su gelsvais ūsais, pirmą kartą prabildamas. — Kūjis, su kuriuo jis tą padarė, ana prie bažnyčios sienos. Jį ir kūną palikome visiškai taip, kaip radome.

Visi apsižvalgė, o mažasis kunigas nuėjo ir tyliai pasižiūrėjo į kūją, kur jis gulėjo. Tai buvo vienas iš mažiausių ir lengviausių kūjų. Ant jo krašto buvo kraujo ir geltonų plaukų.

Po trumpos tylos mažasis kunigas prabilo:

— Vargiai Gibbs buvo teisus, sakdamas, kad čia nėra jokios paslapties. Yra bent ta paslaptis, kaip toks didelis vyras tokį didelį smūgį smogė su tokiau mažu kūju.

— Et, tai nesvarbu, — tarė Gibbs, lyg drugio krečiama. — Ką mes darysime su Simeonu Barnes?

— Paliksime ramybėje, — tyliai atsakė kunigas. — Jis pats čia ateis. Vyrškius su juo aš pažįstu. Tai labai geri žmonės iš Greenforde ir čia ateina presbiterijonų koplyčios reikalui.

Jam dar kalbant, drūdkis kalvis išlingavo iš užbažnyčios kėrtės ir įžingsniavo į savo kiemą. Paskui jis sustojo, ir iš rankos iškrito kūjis. Inspektorius tuoj priėjo prie jo.

— Noriu tamstą paklausti, — tarė jis, — ar tamsta žinai ką nors apie tą, kas čia atsitiko. Tamsta neprivalai atsakyti. Aš turiu vilties, kad tamsta nieko nežinai ir kad galėsi tą įrodyti. Bet aš formalumo dėlei turiu karaliaus vardu tamstą suminti už pulkininko Normano Bohuno nužudymą. — Tamsta neprivalai nieko sakyti, — perspėjo susijaudinęs kurpius. — Jie turi viską

įrodyti. Jie dar neįrodė, kad tai pulkininkas Brohunas, — taip galva suaižyta!

— Tai vieni niekiai, — patylomis tarė gydytojas kuni-gui. — Aš buvau pulkininko gydytojas ir aš geriau pažinau jo kūną už jį patį. Jo rankos buvo labai gražios, bet keistos. Antras ir trečias pirštas buvo vienodo ilgio. Negali būti jokio abejojimo, kad tai pulkininkas.

Jam žiūrint į lavoną, geležinės nejudančios kalvio akys nusekė paskui ir ten sustojo.

— Ar pulkininkas Bohunas negyvas? — ramiai paklausė kalvis. — Tai jis praeiktas.

— Nieko nesakyk, nieko nesupyk! — sušuko bedievis kurpius.

— Dera jums, netikėliams, slapstyti kaip lapėms, nes pasaulio įstatymai jums palankūs, — atsakė jam kalvis. — Bet Dievas saugo savuosius savo užantyje, kaip kad pamatysite šiandieną.

Paskui jis parodė į pulkininką ir paklausė:

— Kada mirė tas šuo savo nuodėmėse?

— Sušvelnink savo kalbą, — tarė gydytojas.

— Sušvelninkite, Sventojo Rašto kalbą, ir aš sušvelninsiu savo. Kada jis mirė? (Bd.)

Dr. Antanas Trimakas, Vliko pirmininkas

KŪRYBOS PRIEDAS

Prieš didžią sukaktį

Ką dar galime padaryti šv. Kazimiero sukakčiai?

P. Jurkus

Kitais metais švęsime šv. Kazimiero 50 metų gimimo sukaktį. Tas lietuvių tautos šventasis gimė 1458 spalio 3.

Dažnai pabosta tos įvairios sukaktys. Draugijos, parapijos, asmenys mini savo jubiliejus. Rodos, gyvename nuolatiname minėjimų ženklo. Taip kartais nesinori nei girdėti, kad ir vėl griūva jubiliejus, kad vėl reikės grįžti į praeitį, gaišti laiką, kai tuo tarpu gyvenimas siūlo tiek naujų aktualijų.

Tačiau artėjanti šv. Kazimiero sukaktis nėra eilinė.

Juk tai mūsų tautos šventasis, glaudžiai suaugęs su mūsų praeitimi, su Vilniumi, turėjęs labai daug įtakos tiek senajai, tiek naujojai Lietuvoje. Jo vardą pavadinta daug parapijų, vienuolių. Jis gyvas ir dabar, kai Lietuva okupuota, kai jo paties palaikai išgabenti iš jo vardo koplyčios. Vilniaus katedros, ir laikinai padėti šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Vilniuje. (Katedra su jo koplyčia uždaryta ir paversta muziejumi).

Žinoma, šio grynai tautinio šventojo sukaktis Lietuvoje nebūna paminėta. Juk dar neseniai laikai, kai rusai okupantai jo vardą buvo išbraukę iš litanijų ir bažnytinių maldų. Belieka tik laisvojo pasaulio lietuviams šv. Kazimierą prisiminti ir jo sukaktį įprasinti.

Nors sukaktis čia pat, bet dar maža girdim apie pasirodymus.

Šv. Kazimieras, R. Viesulo piešinys.

Tik viena Chicago išsijudino, sudarė komitetus, suplanavo iškilmes. O kur kitos lietuvių kolonijos? Nejaugi jos atsiliks? Kur lietuviškos draugijos, vienuolijos, parapijos, pavadintos jo vardu? Ar jos neatžymės kuo nors ypatingiau?

Kyla baimė, kad mes, įpratę švęsti visokias sukaktis, pro šią praeisime tylomis. O jei ir susibursime, tai minėjimas gali būti neįdomus, nesukurtas, o tik kitų minėjimų.

Tačiau dar neužtenka iškilmingų susirinkimų, pamaldų, koncertų. Visa tai pasibaigs su

pačia iškilme ir nepaliks jokio ženklų ateičiai.

Čia ir, peršasi keletas sumanymų, kas galima būtų padaryti.

Galima paskelbti šv. Kazimiero giesmės konkursą. Giesmių niekada mum nebuvo per daug, ypač trūksta šv. Kazimiero garbei. Būtų labai gera, kad kas parašytų kantantą ar kitą muzikinį veikalą.

Laukia šv. Kazimieras ir mūsų rašytojų. Turime A. Landsbergio dramą "Vėjas gluosniuose", dar vieno kito rašytojų novelių pluoštą eilių. Tai ir visa. Bet dar yra platūs horizontai, kuriuose rašytojai galėtų pasireikšti, prisidėdami šventąjį mūsų laikams.

Didžiausio darbo laukiame iš mūsų menininkų — tapytojų, skulptorių, grafikų.

Ilgai lietuviai menininkai, nesusidomėdami istorinėmis temomis praėjo ir pro šv. Kazimierą. Tik vokiečių okupacijos metais kun. St. Ylos pastangomis buvo sukurta dailininkų juodėjimas, buvo sukurta keletas paveikslų. Panašus sąlygis vėl galėtų kilti ir dabar, juoba, kad ir mecenatų atsirastų. Nejaugi šv. Kazimiero vardo parapijos, vienuolijos nenorės išgyti paveikslą šios sukakties progai? Turint daugiau paveikslų, būtų galima surengti jų parodą, prijungiant dar kitų religinio meno kūrinių.

Kai kas pasigenda ir stambes-

nės monografijos. Chicago komitetas net į savo darbų tvarką įtraukė išleisti šv. Kazimiero gyvenimo aprašymą. Tačiau tokią knygą jau turime. Ją parašė prof. Zenonas Ivinskis, pasinaudodamas naujausiais Vatikano šaltiniais. Prieš porą metų ją išleido Darbininkas. Vargu ką naujo šia tema pasakys, tad nebūtų ir prasmės išleisti dar kitą knygą. Reikia pasinaudoti ta pačia, nes ji puikiai nušviečia šventojo gyvenimą ir jo epochą.

Taigi pats laikas sukrusti, kad šv. Kazimiero sukaktis būtų tikamai atžymėta!

Muziko Vlalo Baltrušaičio sukaktis

Solistas Vladas Baltrušaitis, kurio dainavimu ir vaidyba Chicago lietuvių praeitį pavasari gėrėjosi "Rigoletto" operos spektaklyje, šiais metais mini savo muzikinės veiklos 25 metų sukaktį.

V. Baltrušaitis yra kilęs iš Jurbarko. Kurį laiką dirbo gimnazijoje, dėstydamas muzikos dalykus. Dainavimo ir chorvedybos klases baigė Kauno konservatorijoje. Vėliau buvo Kauno ir Vilniaus operų solistas. Vokietijoje dalyvavo Detmolde Sevilijos Kirpėjo operos pastatymuose, kurių iš viso buvo net 12. Kaip solistas, sukūrė žymesnius šiuos vaidmenis: Rigoletto, Figaro, Germonto Traviatoje, Valentino Fauste, Eskamilio Carmen operoje ir kt.

Lietuvoje ir išeivijoje vedė visą eilę chorų ir garsėjo gilia muzikine kultūra.

Atvažiavęs Amerikon, iš pradžių vadovavo Šimkaus vardo chorui Los Angeles mieste, kol persikėlė Chicago. Čia pasinėrė į kūrybinį darbą ir į lietuvišką veiklą.

Chicagoje jau kelinti metai vargoninkauja šv. Jurgio para-

Vladas Baltrušaitis

pijoje pas prel. B. Urbą ir dirba su Chicago lietuvių vyrų chorui. Tik jo sumanumu ir darbštumu buvo prieta prie operos pastatymo.

Kaip choro dirigentas yra visa širdimi atsidavęs tam darbiui. Savo choristams perdavė aukštą muzikinį supratimą, moka juos patraukti ir repetitijas padaro tiek įdomias, kad kiekvienas mieliai jas lanko ir vis laukia naujos. Savo dirigentą choristai yra pamilę ir prie jo prisirišę.

Visuose Baltrušaičio darbuose ištikimiausia taktinė yra rūpestingoji žmona Elena Daumantaitė, kuri puikiai supranta kultūrinio darbo sunkumus ir jo reikalingumą.

Solistas Vladas Baltrušaitis gruodžio 8, 3 v. p.p. Marijos salėje dainuos titulinę partiją

LIETUVOJE IŠLEISTA K. DONELAIČIO "METAI"

Neseniai okupuotoje Lietuvoje išleista didžiojo mūsų rašytojo Kristijono Donelaičio "Metai". Juos kadaise, dar nepriklausomoje Lietuvoje, spaudai parengė J. Ambrazevičius, suredagavodamas, pridėdamas pabaigos žodį ir žodynėlį. Iliustravo dail. V. K. Jonynas.

Ta pirmoji "Metų" laida buvo viena iš puošniausių knygų, turėjusi didelį pasisekimą. Ji buvo pakartota vokiečių okupacijos metu; faksimilinė laida išleista ir tremtyje.

Pro tokią puošnią, gerai parengtą knygą negalėjo praieiti nei okupantai, kurie stengiasi visur atsikratyti "nepriklausomos Lietuvos palikimo", o visur naudojosi J. Ambrazevičiaus parengtais tekstais. (Net dalį rankraščių idėjo į atskirą K. Donelaičio rankraščių laidą).

Juokingiausia, kad pradžioje neapsiejo ir be V. K. Jonyno iliustracijų. Prieš keletą metų Donelaičio "Metai" buvo išleisti rusiškai su V. K. Jonyno iliustracijomis. Žinoma, dailininkas, kuris pasitraukė į Vakarus, buvo nutylėtas, net jo pavardė iniciale buvo iškirsi iš raizinių.

Leisdami dabar šią naują laidą, irgi negalėjome apsieiti be nepriklausomos Lietuvos laidos. Panaudotas tas pats J. Ambrazevičiaus parengtas tekstas, įvedant tik kai kurių mažų pataisų, pvz., idėta į tekstą kiek necenzūriškos vietos, kurios seniau buvo iškeltos į galą. Žodynėlis platesnis, bet nėra palydimoji žodžio, kuris nušviestų ir patį autorių ir "Metus".

Savo išore ši nauja laida yra tartum senosios kopija: tas pats formatas, ta pati knygos architektūra.

Senajai laidai buvo užsakyti nauji šriftai — grakštūs, elegantiški. Dabar pasirinktas tas pats šriftas dydis, bet jų charakteris nebe tas — senoviškas.

Knygos iliustracijose randame didelių V. K. Jonyno pėdsakus. Tiesiog reikia stebėtis, kaip dail. V. Jukūnas, iliustruojęs šią knygą, nepajėgė išbristi iš V. K. Jonyno sukurto pasaulio. Rasi daug panašaus interpretavimo, figūrų pastatymo, pastebėti net panašios technikos. Dar

"Rigoletto" operos spektaklyje. Po spektaklio banketas. Norintieji ta proga pasveikinti, gale sveikinimus siųsti šiuo adresu: Chicago lietuvių vyrų Choras, 7224 So. Rockwell St. Chicago 29 Illinois.

panašesnis knygos išdėstymas — architektūra.

V. K. Jonynas, kurdamas "Metus", turėjo visišką kūrybinę laisvę, todėl jis plačiau ir vieningiau juos išvystė. Jonynas tekstui padarė 32 iliustracijas, priedo — labai gražų titulinį lapą. Gi Jukūnas apsieina tik su 20 iliustracijų ir su visai menku titulinio lapu, aplanku. Jonynas žūrėjo į knygos plastiškumą, į jos iliustracinį išbalansavimą, pasirinko scenas, kurios skleistų būrų buities įvairius momentus. To nėra V. Jukūno kūryboje. Pradžioje iliustracijų yra tirščiau, vėliau jos praskysta. Vaizduojamos scenose iškelia aštrius socialinius momentus, ko reikalauja dabartinis režimas.

V. K. Jonynas, susikūręs savitą stilijų toks ir išliko per visą knygą.

Jukūnas yra padalytas į dvi dalis. Vienos iliustracijos yra stiprioje rusiškos grafikos įtakoje, senoviskame realizme. Šio įtakoje sukurtos Jukūno iliustracijos yra nuobodžios, perkrautos, apsunkintos. Kita gi dalis, kur dailininkas atsiplėšia nuo rusiškos įtakos ir mėgina laisviau kurti, padvelkia nuoširdesne kūryba. Tos iliustracijos gresnės ir naujesnės. A.K.

LIETUVISKA MUZIKA

Bremene spalio 11-14 buvo baltų dienos. Liaudies muzikos koncerte dr. Dahmen, Stuttgardo radiofono dirigentas, išpildė lietuviškų liaudies dainų bei šokių aranžirimentą. Bremeno simfoninis orkestras išpildė Amilcare Ponchielli operos "I Lituani" (Lietuviai) overtiūrą. Koncerto svarbiausiu momentu buvo "Daina Suite" premjera, kurią 1956 vasarą parašė suomių-čekų kilmės kompozitorius Vaclav Helhybei. Nors kompozitorius niekada nėra buvęs Lietuvoje, nors neslepia savito stiliaus, bet visos veiklos keturių dalyvų buvo paremtos lietuvių liaudies dainų tematika. Suite praskambėjo su nepaprastu įspūdingumu.

POETĖ IŠ ISTORIJS IŠVEDA KARALIUS IR ŠVENTUOSIUS

Poezijos derlius šį rudenį namazas. Pasirodė net keletas rinkinių. Jų tarpe ir Elenos Tumienės "Karaliai ir šventieji". Tai jos debiutas. Kiekvieną naują pasirodantį priimame su atvira širdimi, atlaidumu ir su įdomumu: kur veda naujoji poezija, kokiais jausmais ir kokiais vaizdais mus pripildo?

Knyga pradedama "Karalių ir šventųjų" eilėraščiu, kuriuo autorė tartum nusako savo rinkinio idėjinę linkmę, kad didesni už karalius yra šventieji, o "nuostabiausia, iš tiesų, tai sąjunga karalių ir šventųjų". Pasirėmusi tuo eilėraščiu, poetė toliau per visą knygą ieško karzygiškumo ir šventumo.

Tų karališkų, pakilių valdovų brožų randa praeityje.

Pradedant Maironio poezija, ne vienas poetas keliavo į Lietuvos istoriją, iškėlė valdovus, anų laikų romantiką. Sėmėsi stiprybės iš praeities. E. Tumienė jau pro kitus vartus nueina į senovę. Ji nupečia dulkes nuo užmirštų moterų, kurios įsiamžino savo karališkumu bei drąsa. Tai karalienė Morta, karalienė Barbora Radvilaitė, Birutė, Aldona, Pilėnų moterys karzygės. Keliaudama per istorijos lapus, poetė siekia ir grafaite Pliaterytę, net šatrijos Ragana, Salomėją Nerį. Tai visos pirmosios skrysių, pavadintas "Mano sesių" vardu.

Prieidama su moterišku jautrumu prie anų asmenybių, autorė jau negaudžia iškilingais trimtais. Jų didybės ieško jų karzygiškoje dvasioje, kurią nori kuo giliau atskleisti. Dažnai net kalba jų vardu, kad būtų įspūdingiau. Taip sukuria heroiskai tragiškus istorinių moterų paveikslus. Per jas paliečia anų laikų ir apskritai žmo-

giškosios būties problemas.

Bet Lietuvos praeitis ir E. Tumienės pasilekia stiprybės šaltinis. Iš jos pati moka, ir kitus moko — kentėti, nepalūžti, nesuglebti prieš kasdienybę. Tos pavaizduotos moterys daugiausiai surištos su tėvynės meile. Jos karzygės, drąsios, pasiryžusios žūti už savo kraštą (Pilėnų moterys), jos kartu prašneka ir dabarčiai.

Antrasis skrysius "Aureolės", skirtas dvasios taurumui nušviesti. Čia prisimenama Prakseda, aureolės sudeamos Vydūnai, Lipniūnai, visai plejadi Mažosios Lietuvos veikėjų ("Joninių naktį" baladėje), prisimenama Šiluva.

Pirmajame skrysiuje, vaizduodama karališkąsias moteris, autorė surado įvairių brožų, juos plačiau išplėtojo ir turėjo daugiau ko pasakyti. Antrame skrysiuje atrodo lyg išsikvėpusi. Čia jau nebėra problemos. Čia tik garbinamas tikrasis žmoniškumas ir šventumas.

Trečiajame skrysiuje "Neono šviesos" autorė vėl išsitiesia, vėl drąsiau, pakiliau įžvelgia į gyvenimą, mąsto, sustato dabartį su idealiu pasauliu, liūdi ir skatina nepasiklysti neonų šviesoje, išsaugoti ištikimybę Lietuvai.

Per visą knygą išskleistas taurus pasaulis, pilnas kilnių idėjų. Tai intelektualus autorės mąstymas, kur tiesioginės emocijos kartais paverčiamos net sąvokiniiais žodžiais, ne vaizdais.

Savo eilėdara poetė glaudžiai sijasi su moderniąja poezija, ieško naujų formų. Tačiau tai turi ir savo silpnųjų — ištesimą, apkrovimą. Taip ištęsta "Joninių naktį" baladė. Sunkios ir apkrautos yra beveik visos eilės, ypač moterų istorinis skrysius.

Elena Tumienė

Modernizmas autorę ištūmė ir į tam tikrą manierą. Ji su pamėgimu vartoja skliaustelius, nors didesnei daliai sakinių ar žodžių jų visai nereikia.

Autorė geriau pagavo senąją istoriją ir geriau ją su tvarkė. Kiek blogiau jai se-

kasi, kai paliečia artimesnius laikus. Čia jos mąstymas darosi lėkštokas. Silpnai yra eilėraščiai, skirti Vydūnai, Lipniūnai, silpnai ir "Joninių nakties" baladė. Pasigenda dame individualaus jausminio priėjimo, kuris padarytų kūrinių gyvą.

Vis dėlto autorė praturtino mūsų poeziją, iškeldama ypač moterų pavidalus, juos savitai įremindama. Reikia jai linkėti daugiau drąsos ir daugiau platumos, o taip pat — praeiti pro visas progines pagundas.

Knygą iliustravo Ada Korsakaitė. Aplankas patrauklus ir savo nuotaika atliepia knygai. Skrysių vinjetės kiek per didelės ir per sunkios. Knyga išleista labai gražiai, puošniai ir skoningai. Išleido "Lietuvių Dienos" Los Angeles, Calif., 80 psl., kaina 2,50 dol. A. Dziugėnas

Elena Tumienė

ETIUDAS

TAI buvo Lietuvos laukuos
(Ziedai aplinkui snigo balto klevo),
Kada tava širdis,
Kada mana širdis
Pavasariu alsavo.

Tai buvo Lietuvos laukuos
(Gimtoji žemė brinko grūdais balto javo),
Kai mėlynos neužmirštuolės
Ir su tavim,
Ir su manim
Žaismingai koketavo;
Kada žibuoklės žydraukės (pavyduolės!)
Basas mūs kojas pievoj išbučiavo...

Nors išmintingos jaunos jėvos
(Sužydusios alėjoj ir konklavoj),
Linguojamos anksti prazilusiom galvelėm savo,
Mums vasarą ateinančią jau nubalsavo,
Mūs širdys tik pavasari,
Žaliuojantį pavasari
Tebedainavo

Lietuvos laukuos...

(Iš eilėraščių rinkinio "Karaliai ir šventieji")

New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga rengia parodą

Gruodžio 7 Brooklyne, lietuvių piliečių klubo salėje atidaryma dailės paroda, kurią rengia New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga.

Sąjungos pirmininkas, dailin. Pr. Lapė, paklaustas kas paskatino rengti šią parodą, atsakė šitaip:

Sąjunga savo įstatuose įsirašė "ugdyti skleisti bei remti lietuvių dailę, per dailę ugdyti ir palaikyti lietuvių bei remti Lietuvos išlaisvinimo pastangas; organizuoti dalyvauti Amerikos lietuvių visuomeniniame gyvenime". Ši paroda kaip tik ir rengiama tam tikslui.

Jaučia ir pati organizacija, kad tokia paroda dabar reikalinga. Dabar gautos patogesnės patalpos, ir paroda galės tęstis visą savaitę. Jei bus didesnis visuomenės susidomėjimas, gali virsti tradicija, kad kiekvieną rudenį sąjunga surengs savo parodas.

Paroda lietuvių piliečių klubo patalpose bus lengvai pasiekiamas. Ją galės aplankyti ir tie, kurie paprastai nenuieina į vieno dailininko rengiamas parodas Manhattene.

Ši paroda bus trečioji, surengta sąjungos. Pirmoji įvyko 1953 gruodžio 13. Praeitais metais gruodžio 3 irgi buvo surengta paroda, kurios tikslas buvo paremti dailininko Petro Kiaulėno pomirtinę parodą Paryžiuje.

N.Y. Lietuvių Dailininkų Sąjunga dabar turi 17 narių. Prof. A. Galdikas paskutiniame

susirinkime išrinktas sąjungos garbės nariu. Sąjunga yra grynai profesinė ir tose ribose veikia. Ji labai norėtų į savo eiles įtraukti jauniausius lietuvių dailininkus, kurie čia yra baigę

studijas ar jas lanko. Jiems būtų puiki proga parodos proga įstoti į sąjungą, kuri neturėdama adresų, negali jų pakviesti į savo susirinkimus.

(Nukelta į 8 psl.)

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Baltų Institutas Vokietijoje, vokiečių valdžios remiamas, išleidžia naują dvi- gubą savo metraščio "Commentationes Balticae" tomą, kuriame bus nemaža ir lietuviškos medžiagos.

• Dr. Marijos Gimbutienės knygai "Senoji simbolika lietuvių liaudies mene" išleisti anglų kalba jau surinkta 560 prenumeratorių. Tai nebetoli reikalingųjų 600. Leidėjas yra American Folklore Society (Indianos universitete). Knyga jau surinkta, korektūros atliktos, tad greitai laiku bus atspausdinta ir išsiuntinėta prenumeratoriams.

• Lietuvių, latvių ir estų knygų paroda, kuri neseniai buvo surengta Frankfurte, Knygos mugės metu, perkelta į Berlyną, kur lapkričio 8-24 buvo tarptautinės knygų paroda.

• Prof. V. Biržiškos paruoštas "Aleksandrynas" jau spausdinamas. Pirmasis tomas pasirodys sausio mėn. Aleksandryne sudėta senųjų rašytojų biografijos ir duota jų bibliografija.

• St. Dziugas parašė eiliuotą pasaką "Neklaužada". Iliustravo dail. V. Stančikaitė. Leidžia lietuvių salezių gimnazijos spaustuvė, esanti Italijoje. Iliustracijoms paramą skyrė Kultūros Fondas.

• Liet. Mokytojų Sąjunga Chicagoje skelbia jaunimo konkursą. Jau gauti du kūriniai. Terminas baigiasi sausio 1.

• Balio Sruogos 10 metų mirties sukakties minėjimas rengiamas Chicagoje gruodžio 15 Jaunimo namuose.

• Trys Sydnejaus lietuvių menininkai — Henrikas Šalkauskas, Algirdas Šimkūnas ir Jurgis Miškevičius — dalyvavo Australijos dabartinio meno parodoje.

• Prof. P. Galaunė dabar gyvena Kaune ir ruošia 4 knygas apie lietuvių liaudies meną. Pirmoji, skirta liaudies drožiniams, jau išėjo. Su skulptoriu Juozu Mikėnu ruošia veikalą apie lietuvių liaudies skulptūrą, veikalo bus du tomai. Vienas tomas dar bus skirtas liaudies raiziniams.

Lietuva atgaus savo nepriklausomybę

Los Angeles, California. — "Lietuva ir visi kiti pavergtieji kraštai atgaus laisvę ir nepriklausomybę." — pareiškė senatorius William F. Knowland pavergtų tautų masiniame susirinkime, kuris įvyko lapkričio 23, šeštadienį, Patriotic salėje. Šį masinį susirinkimą organizavo ir pravedė naujai suorganizuotas devynių tautybių komitetas, vadinamas — American National Committee for the Freedom of Enslaved Nations.

Devynios tautybės dirba vieningai

Ji naują organizaciją iki šiol yra įsijungę suomių, estai, latviai, lietuviai, lenkai, čekai, ukrainiečiai, rumunai ir vengrai. Lietuviams šiame naujame vienetė atstovauja Los Angeles Alto skyrius. Šiais metais atstovauja lietuviams A. Skirius, L. Valiukas, R. Medziukaitė ir J. Andrius. Pirmininkauja vengras Barna Toekes, vicepirmininkai — S. Matica (vengras), W. Nilus (estas), L. Valiukas; sekretorė — Jarmila Krack (čekė) ir kasininkas B. Nurmson (estas). Masinis susirinkimas buvo vienas iš pirmųjų išėjimų viešumon.

Svarbesni Knowlando kalbos punktai

Senatorius William F. Knowland vėl akcentavo, kad joks sugyvenimas su komunistine Rusija ir kitais komunistiniais kraštais neįmanomas. Komunistų siekiai buvo ir lieka — viso pasaulio pavergimas. Jis dėsias visas pastangas, kad Lietuva ir visi kiti komunistų pavergtieji kraštai kaip gali-

Senatorius William F. Knowland užtikrino, kad Lietuva ir kiti komunistų pavergti kraštai atgaus laisvę. • Senatorius Knowland, jo žmona ir kiti aukšti pareigūnai dalyvavo pavergtų tautų masiniame susirinkime Los Angeles mieste. • Senatorius pareiškė, kad jis kovosias už pavergtųjų kraštų laisvę, kol tie kraštai atgaus nepriklausomybę. • Senatorius William F. Knowland praleido apie 4 valandas su pavergtųjų tautų atstovais.

ma greičiau atgautų laisvę ir nepriklausomybę. Senatorius pasidžiaugė puikiu devynių tautybių bendradarbiavimu ir gražia veikla. Tame susirinkime dalyvavo ir senatoriaus žmona Helen Knowland, vienas iš jo sekretorių Paul Manolis (graikų kilmės), respublikonų partijos centro komiteto narys Edward Shattuck su žmona, respublikonų apygardos Los Angeles pirm. Carl Lind-

Sen. W. Knowland

strom ir kiti. Senatorius, jo žmona ir visi jo palydovai išbuvo per visą susirinkimą — oficialiąją dalį ir meninę dalį. Susirinkimas prasidėjo į val. ir baigėsi apie 10 val. 30 min.

Senatorius Knowland klausėsi Budriūno okteto

Po susirinkimo oficialiosios dalies buvo meninė programa. Meninę programą pradėjo lietuviai. Pasirodė vyrų oktetas, vadovaujamas kompozitoriaus Broniaus Budriūno. Oktetas padainavo porą dainų: "vežė mane iš namų" — J. Dambausko ir "Ant marių" — Br. Budriūno. Susirinkimo dalyviai buvo sužavėti puikiais lietuvių dainomis ir geru išpildymu. Po to sekė lenkų šokiai, ukrainiečių šokiai, pasirodė čekų pianistas, estų solistė, rumunų dainininkai ir tautiniai šokiai. Meninę programą užbaigė vengrai su savo dainomis ir šokiais.

Lietuviai pietavo su senatorium Knowlandu

Tą pačią dieną 6 val. vakare Statler viešbutyje (St. Louis ir Foy kambariuose) įvyko bendrį pietų su senatorium Knowlandu, jo žmona, Mr. and Mrs. Edward Shattuck ir kitais. Iš kiekvienos tautybės buvo po kelių asmenų. Iš lietuvių pietuose dalyvavo: A. Skirius su žmona, K. Liaudanskas, V. Kazlauskas su žmona,

G. Rudelis, P. Jasiukonis, R. Medziukaitė, M. Stark, C. Luksis, L. Zaukienė, M. Untulis (svečias iš Chicago) ir L. Valiukas. Pietų metu visi dalyviai buvo pristatyti senatoriui Knowlandui. Lietuvių vardu žodį tarė L. Valiukas ir pristatė senatoriui visus lietuvius, trumpai užsimindamas apie kiekvieno veiklą Los Angeles lietuvių bendruomenėje.

Organizacijos uždaviniai ir rezoliucija

Naujoji organizacija liko savo uždavinių: kovoti su komunistu ir padėti pavergtom tautom siekti savo laisvės; informuoti Amerikos visuomenę apie komunistų siekimus ir jų vartojamus metodus bei pavergtųjų tautų gyvenimo sąlygas sovietinėje vergijoje; nušviesti Amerikos visuomenę pavergtų tautų praeitį ir jų kultūrinius laimėjimus; palaikyti tarpusavio glaudžius ryšius ir vieniems kitus geriau pažinti. Viso to siektina, sutariant su JAV konstitucija ir įstatymais.

Masiniame susirinkime taip pat priimta rezoliucija, kuria kreipiamasi į JAV vyriausybę ir prašoma: kelti Jungtinėse Tautose bylą Sovietų Sąjungai ir ją pasmerkti dėl agresijos ir genocido; siekti, kad Sovietų Sąjunga iš Jungtinių Tautų būtų išvyta, nes ji neatitinka tos tarptautinės organizacijos uždavinių; intensyviai skleisti tiesą apie Sovietų Sąjungą už geležinės sienos ir laisvam pasauliui, pasinaudojant visomis propagandos priemonėmis; remti ir toliau pavergtųjų tautų išlaisvinimo judėjimą lėšomis, kurios tam yra Kongreso skirtos. Rezoliucija taip pat išreiškia padėką JAV vyriausybei už palankumą, parodytą pavergtom tautom ligi šiol.

PARODYK, KAD IR SOTUS ALKANĄ ATJAUČIA. AUKOK BALFO VAJUI!

PAŽADETOJI ŽEMĖ HARTFORDE

Lapkričio 16 Hartforde lietuvių vaidintojų būrelis, režisuojant Ipolitui Tvirbutui, vaidino Nobelio premijos laureato Somerset Maugham dramą "Pažadėtoji žemė". Trijų aktų drama vaizduoja anglų emigrantų gyvenimą Kanadoje su visomis naujakurių problemomis ir intrigomis, labai panašioms kiekvieno krašto žmonėms, atplėštiesiems nuo savo žemės.

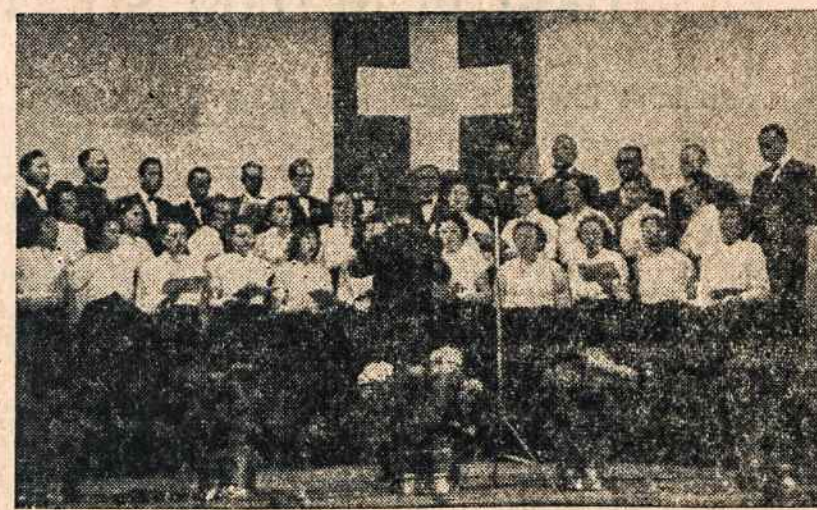
Zmonės vaidintojų pastangas šiltai vertino gausiai aplankydami ir nepagalėdami paploti. Žmonių susirinko per 500, palikdami pelno apie 1000 dol.

Kad "Pažadėtoji žemė" hartfordiečiai išvydo, didžiausias nuopelnas tenka rež. I. Tvirbutui, veiklą režisavusiam ir Eleonorai Miniukienei, daugiausia pasidariusiai, kad drama galėtų būti išscenuota.

Vaidino: Marija Plečkaitytė,

asmeninių pastangų, jų tėvų rūpesčių ir lituanistinės mokyklos.

Suvažiavimą aplankė Ateitininkų Federacijos dvasios vadovas T. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., Federacijos vadovas S. Sužiedėlis, gen. sekretorius kun. V. Dabušis, New Yorko sendraugų pirmininkas St. Dzikas, New Yorko draugovės dvasios vadovas kun. V. Pikturina, Federacijos valdybos narys SAS reikalams dr. Vyt. Vyngantas ir dar keletas studijas jau baigusiu ateitininkų, kurie anksčiau gyvai reikšė SAS veikloje.

DARNOS CHORAS DAINOJA ŠVEICARIJOJE.

DARNOS CHORUI KETVERI METAI

Prieš keturis metus Memmingene (Vokietijoje) lietuvių bendruomenės pirmininkas kunas A. Danga pasakvėjęs Memmingeną muziką moterų būriu, ir tuojau buvo iniciuota organizuoti chorą. Iš anksto buvusių dainininkų beveik nieko nebuvo likę. Rėlygini mazoje bendruomenėje, priskaitancioje iš viso apie puskekvirto simto sielių, sunku buvo reikalingą skaičių dainininkų suteikti. Moterų dar pusėtinai susirado, bet vyrų kandidatų mažai tebuvo surasta, o ir dalis jų pačių, neturėjo nei įmanomo palso, nei muzikinės klausos. Bet muzikas M. Budriūnas nenorėjo nuo kartą pasiimto uždavinio atsisakyti. Jis ėmė nemuzikaliuosius grupėmis ir pavieniui lavinti, ir tas darbas neliko be sėkmės: tie, kurie ne vieno to negalėjo pataikyti ir ne vienos dainelės negebėjo padainuoti, palaipsniui išsimiklino ir pasidarė įmanomi choro dainininkai. Tolydžio gerėjo ir viso choro skambesys.

Taip gimė ir brendė dabar jau išpopuliarėjęs choras "Darna".

Greit plėtojo "Darna" ir savo veiklą. Jau pirmaisiais savo gyvenimo metais šalia pasirodymo Memmingene pradėjo išvykti į apylinkės vietas ir į tolimiausius miestus. Tuo būdu jis yra aplankęs eilę miestų Vokietijoje ir du kartus dainavęs bei giedojęs Šveicarijoje. Dažnai gieda vietas bažnyčiose pamaldų metu. o

Koncerto programą sudarė dvi dalys.

Pirmoje dalyje buvo išpildytos šios dainos: "Dul — dul dūdelė" — J. Gaubos, "Kur geries žaliuoja" — J. Gudavičiaus, "Viena linelius pasėjau" — lietuvių liaudies daina, "Tumša naktė" — lietuvių liaudies daina — E. Melngailio, "Oi pasakyki" — St. Simkaus, "Stikliukėlis" — J. Karoso. Antrąją dalį sudarė: "Sėdžiu po langeliu" — lietuvių liaudies daina — St. Simkaus, "Užmigo žemė" — C. Sasnausko, "Apynelis" — lietuvių liaudies daina — St. Simkaus, "Karvelėli" — C. Sasnausko, "Miškų gėlė" — Sweney - Paulausko, "Ko žilas ožys bliovė" — V. Jakubėno.

Kaip "Darnos" choras su savo dirigentu M. Budriūnu yra pasidarys populiarius, buvo matyti ir iš daugybės sveikinimų žodžių ir raštų ir gausiai dovanotų gėlių.

Sveikino lietuvių ištautos ir pavieniai asmenys iš Vokietijos, Šveicarijos, Italijos ir Jungtinių Amerikos Valstybių, taip pat keletas latvių organizacijų. Vysk. V. Padolskis savo raštyme iš Romos sveikinime bus tiksliai keliais sakiniais įvertinęs "Darnos" chorą.

"Nekartą teko gėrėtis jūsų giesmėmis ir dainomis. Jūsų įnašas religiniam ir kultūriniam mūsų tautiečių gyvenimui Vokietijoje yra tikrai vertingas ir didelis. Jūsų darbo ir pasiaukojimo dėka ir sveitintaujai turi progos išgirsti gražias, lietuviškas melodijas ir pasigėrėti aukšta lietuvių kultūra.

Pernai nutilus keletą metų gražiai veikusiam lietuviškų darbo kuopų vyrų kvartetui, kai jų vadovas, jaunas muzikas Faustas Strolia, nusikėlė į Ameriką, dabar tik tas vienas "Darnos" choras ir beliko pajėgus lietuvių muzikinės kolektivos laisvajame Europos kontinente. Linkėjime jam ištvėrmės ir sėkmingos tolimesnės veiklos ir tarkime vysk. V. Padolskio žodžiais: "telaimina Dievas šio choro organizatorių, jo vadovą ir visus chorisčius". (Eli)

MARRIAGES ARE MADE IN PARADISE
Let Us Arrange Your Earthly Reception
Complete Wedding
PER PERSON \$7.00!!!
Includes: Cocktail
Full Course Chicken Dinner, Wedding Cake.
Bottle for every 10 persons
Gratuities and Sales
Tax Inclusive
HOTEL MARTINIQUE
32nd St. and B'way, N. Y. C.
PE 6-3800, Ext. 117

IŠ VISUR

• Min. Ed. Turausko atvaizdą išsidėjo Italijos katalikų akcijos laikraštis "Iniziativa", plačiai aprašydamas pasauliečių katalikų kongresą, įvyktį Romoje.

• Kun. Juozas Janilionis Brazilijoje, Rio de Janeiro mieste, suredagavo ir išleido metraštį, kur įdėta kalendorinė dalis ir daug skaitymų. Dalis medžiagos atspausdinta portugalų kalba.

• Apsigalvojo grįždama į Lietuvą. Buvęs baldų prekybininkas Pranas Dargužis nusprendė iš Argentinos grįžti į Lietuvą, kartu su žmona, kuri turėjo moterų rūbų siuvyklą. Likvidavę savo stambesnę turtą, prisipirko dar gelumbės, aukso ir švėtos valiutos. Supakavę savo pusės milijono pežų vertės turtą į dėzes, ruošėsi išvykti iš Buenos Aires uosto spalio 4.

Kelionės dieną Dargužis išvyko į banką, o žmona tuo tarpu apsigalvojo ir savo daiktus išsipakavusi dingso mieste. Vyras spalio 4 išplaukė vienas.

• Dr. J. Gailius pabaltiečių vardu kalbėjo Vengrijos revoliucijos minėjime Romoje spalio 27.

• Sao Paulo mieste 10 metų ėjo savaitinis, vėliau viręs dvisavaitiniu laikraščiu — "Zinios". Dabar jis sustojė. Vietoj jo lapkričio mėn. pasirodė naujas iliustruotas žurnalas — "Gintaras".

• Pranas Jurevičius, gyvenęs Argentinoje, padarė išradimą — sukonstruktavo aparatą, kuriuo mūrininkas gali pagreitinti savo darbą. Aparatas užpatentuotas Argentinos patentų rūmuose.

• Ernestas Galvanauskas lapkričio 20 atšventė 75 metų sukaktį. Jis yra buvęs Lietuvoje ministeriu pirmininku ir Prekybos instituto direktoriumi Klaipėdoje. Dabar gyvena Madagaskare.

• Dr. A. Ramūnas mokslo tikslais keliauja po Europą. Yra pakviestas skaityti paskaitų Londoną ir Oxfordą.

• Vasario 16 gimnazija šiemet lanko 116 mokinių. Jų tarpe yra 65 katalikai ir 58 evangelikai. Gimnazijos direktoriaus pareigas eina mokytojas T. Gailius. Prieš metus gimnazijos skolos siekė arti 46.000 markių, dabar sumažintos iki 17.000 markių.

• Vakary Vokietijoje praėjais metais veikė 20 lietuvių vargo mokyklų. Jų išlaikymui bendruomenė gavo aukų ir subsidijų 11,317 markių, pati dar pridėjo 2500 markių.

• Sporto laikraštis pasirodys Chicagoje. Jį redaguoja Edv. Sulaitis. Leidžia fiz. auklėjimo ir sporto komitetas. Tai bus pirmasis lietuvių sporto laikraštis išeivijoje.

• Kalėdos artėja — dovanų reik. Kodėl nepadovanoti gerą knygą, perkant ją pigiai. Pasinaudokite Gabijos leidyklos knygų išpardavimu, nes knygos atpigintos nuo 25% iki 90%. Prašykite katalogo šiuo adresu: Gabija, P. O. B. 355, Wyandanch, N. Y.

Sintiniams į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir Rusiją

VILNONES, SILKINES, REYONINES IR KIT. MEDŽIAGOS didelis pasirinkimas, specialiai žema kaina Užiekit i:

ALFA Fabrics 144 Orchard St., N. Y. C.

Atsira iki 7 val. popiet GR 3-0270

JIE TURI IDEALIZMO IR AUKOS DVASIOS

Padėkos dieną, lapkričio 23, Brooklyne, Angelų Karalienės parapijos salėje gražiai praėjo ateitininkų studentų ir studentėlių suvažiavimas. Jisai buvo skirtas tiksliai draugovių valdybos nariams, tačiau iš keturiolikos draugovių, išsklaidytų tarp Los Angeles ir New Yorko, suvažiavo per 80 jaunųjų vadovų: dalyvavo visa Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdyba ir beveik visi draugovių valdybų nariai. Reikia pasidžiaugti tokiu katalikiškos lietuvių studentijos rūpestingumu ir uolumu, turint galvoję, kad studentai yra stipriai apkrauti darbo kolegijose, vieni nuo kitų toli gyvena ir keilonei reikia išlaidų, kurių jie atliekamų neturi. Ateitininkų Federacijos vadovas S. Sužiedėlis, sveikindamas suvažiavusius, pasidžiaugė ju idealistiniu nusiteikimu ir aukos supratimu.

"Kas mūsų sąlygom imasi kurių nors vadovaujamųjų pareigų, imasi nelengvo darbo ir rodo savo dvasios kilnumą" — jis pabrėžė.

Suvažiavimu rūpinosi New Yorko draugovė. Ji pradėjo šios draugovės pirmininkas stud. A. Dzikas, malda atkalbėjo dr. vėd. dv. vadas kun. V. Pikturina, prezidentumą sudarė S. Leimonas (Bostonas), A. Giedraitis (Hartfordas), D. Papievytė (Hartfordas) ir T. Masionytė (Patersonas). Buvę perskaitę Stud. Atk. S-gos dvasios vado kun. J. Kidykio, S. J., sveikinamasis laiškas, raginęs gilinti katalikų tikėjimo pažinimą, dažninti religinę praktiką ir siekti visų narių mėsensinės komuniijos.

Pirmajame posėdyje, kuris truko apie 4 valandas, draugovių valdybos buvo supažindintos su būsimom Kalėdų švenčių metų studijinėm stovyklom (informavo R. Kriaučiūnas, Chicago), SAS išdo

Iš studentų ateitininkų suvažiavimo

reikalais (F. Palubinskas, Chicago), santykiais su užsienietimis katalikų studentų organizacijom (Ig. Budrys, Chicago), spauda ir informacija (D. Staniškis, Clevelandas) ir socialiniais reikalais bei narių kandidatų egzaminais (A. Barzdukas, Clevelandas) ir socialiniais reikalais bei veikla Lietuvių Bendruomenėje (A. Liulevičius, Chicago). Ateitininkų Federacijos gen. sekretorius kun. V. Dabušis nušvietė "Ateities" redakcinis ir finansinius rūpesčius, pabrėšęs kiekvienam ateitininkui pareigą "Ateitį" prenumeruoti ir skaityti.

Antroji posėdžio dalis buvo skirta diskusijom, kurias pravedė sudaryti trys būreliai. Spaudos reikalus diskutavo D. Staniškis, A. Barzdukas ir A. Zemaitaitis (Hartfordas), pirmininkaujant D. Staniškiui. Buvo pasisakyta "Ateities", "Gaudeamus" ir "Draugo" ateitininkų skrybių reikalais. Antrasis būrelis su pirm. V. Valaičiu (Athenes, Ohio) ir nariais — A. Giedraitė, D. Kuodyte (Bostonas) ir V. Litvinu (Chicago) nagrinėjo temą "Draugovė ir visuomenė". Pasisakyta už aktyvesnį reikimąsi visuomenėje, kartu draugovėje gilinant visuomeninės studijas, ugdantis visuomeninei veiklai reikalingų nusiteikimų ir stiprėjant savo pasaulėžiūroje. Trečiam būrelui su pirm. J. Šoliūnu (Detroitas) ir nariais — L. Keturakyte (Brocktonas), A. Orentaite (Clevelandas) ir S. Užgiriū (Urbanas) teko pabrėžti reikalingą rūpinimąsi ir globoti moksleivius ateitininkus.

Pertrauka skirta bendrai kalakultinei vakarienei, kurios paruošimu rūpinosi New Yorko studentės atkės ir sendraugės. Prie užkan-

džių ir kavos pynėsi kalbos ir pažintys, nuaidėdavo vienas kitas dainos posmas. Bet laikas buvo mažas, nes laikrodžio rodyklės stropiai paisęs prezidiumas, didžiu balsu vėl šaukė į aukštutinę salę antgarn posėdžiui, skirtam aptarti

draugovių valdybų veiklą, kurią nagrinėjo ir patarimus davinėjo "apvalusis stalas", už kurio sėdėjo moderatorius K. Skrupskelis (New Yorkas) ir referantai — V. Litvinas, L. Petrauskaitė (Philadelphia), V. Matusaitytė (Worcesteris), N. Bogutaitė (Baltimorė), T. Ivaškaitė (Putnamas) ir S. Leimonas (Bostonas). Ieškota būdų ir priemonių, kaip valdyba turi geriau susitvarkyti ir sėkmingiau bei gyviau prarasti susirinkimus su paskaitom, menine programa, viešu reiškimuosi savo vietos lietuvių visuomenėje, naujų narių telkimu ir k. Iškelta visa eilė naudingų ir konkrečių siūlymų. Diskusijos buvo gyvos, nestigo joms samojavos, kurį sumaniai sukelėdavo savo klausinėjimu ir pastabom moderatorius K. Skrupskelis. Jos baigtos SAS pirmininko Arūno Liulevičiaus padėkos žodžiu suvažiavusiems, dalyvavusiems diskusijose, vakarienės rengėjams ir New Yorko draugovei už priimtus rūpesčius suvažiavimą rengiant.

Darbinga diena baigta linksmavakariu

jaukiausi išpuosiuoję salėje A. Korsakaitės ir G. Gaubytės rūpesčiu. Reikia didžiai pasidžiaugti, kad tiek gražaus jaunimo susirinko, gyvai domėjosi savo organizacijos, katalikiškos pasaulėžiūros ir lietuviškumo išlaikymo klausimais. Sudarė malonų išpūdį visų pranešėjų ir kalbėjusių taisyklina ir gera lietuvių kalba, nors dauguma jų yra jau tremtyje auge ir mokėsi. Tai vaisius

Ponas Toks

Ponas Toks, romantiškai nusiteikęs, rymojo ant langelio ir žiūrėjo į gatvę, kurioje šmiznėjo būriai reikalingi ir nereikalingi būtybių. Pamates tipą su lietsargiu, sau tarė:

—Aha, provokatorius! Nori ir gausi. Aš nesileišiu, kad po mano langu tokie dalykai dėtųsi!

Čiupo puoda vandens ir išliejo tam tipui tiesiai ant galvos. —Kad tavo nuopelnų spauda neįvertintų! —rėkė šlapia galva užvertęs.

—Leiskit paaiškinti, — paprašė ponas Toks. —Jei gerai žiūriu, tai tamsta nešiesi lietsargi. Kodėl neišskleidai?

—Ką bendro turi lietsargis? Gal tau užkliūva? —galvą šluostydami saukė praėivis. Kam išskleistu vaikščioti, jei nelyja? —Tai kam nešiojies, jei giedra? —akino jį ponas Toks.

—Mano reikalas, —spyrėsi žmogus. —Dėl atsargos.

—Kokių? —nustebo ponas Toks.

—Dėl vandens, lietaus, —dėstė iš peties šlapiasis žmogus.

—Nejuokink bent žmonių! —kvatojosi visais plaučiais ponas Toks. Aš pats mačiau, kaip tamsta nę kiek nesistengei nuo vandens lietsargiu gintis. Net jo neišskleidai, kai aš pyliau.

—Is kur aš galėjau žinoti, kad tu pils! Juk nepasakei iš anksto. Tik čiurkšt, ir aš jau šlapias, —teisinosi tipas.

—O kai lyja, ar tau kas į ausį pašnabžda, —paklausė. —Tiesa, kartais radias skelbia, bet kas tos tarskynės klausio.

—Bet prieš lyjant niaukstosi, kyla debesys. Žmogus gali apsidairyti ir suspėji apsisaugoti.

—Teisingai pastebėta, —prileido ponas Toks. —Bet tamsta negali iš manęs reikalauti, kas man veik neįmanoma arba būtų labai sudėtingas darbas. Vadinas, tamsta norėtų, kad aš būčiau pradėjęs raukytis, visai niaukstyti, dirbti debesis ir juos pro langą leidinėti. Kam visa tai? Kad tu galėtum iš anksto matyti? No, sir! Dėl vieno kito lašo vandens aš tiek neprakaituosiu, drūtai suriko.

—Aš nereikalauju tavo prakaito, bet nesileisiu, kad mane kas šlapintų.

—Valdykis kalboj! —paspaudė ponas Toks. Dėl savo žioplumo jis mane ims kaltinti! Jei lietsargi būtum laiku išsiskietęs, nebūtm šušlapęs.

—Nebūčiau sušlapęs, jei nebūtum liejęs, —rėkė iš apacios.

—Pilsiu dar sykį, jei nesiliausi po mano langu šūkavęs.

Žmogus spruko džiointis, o ponas Toks pasiliko lange ir ėmė niaukstyti, tartum debesis leisti, kad gavęs pilnos žmonių, kurie dėl atsargos daug ką su savim nešasi, bet staigiam reikale nespėja savo atsarga kaip reikiant pasinaudoti. Kuo jis dėtas kad išpylė vandens ant galvos, o ne ant lietsargio?

"TIKRI IR NETIKRI ŠVENTIEJI" TEISME

KEISTA SUKAKTIS

Aušrininkas dr. Jonas Šliūpas visems neaukštas yra gerai žinomas ne tik kaip ouges lietuvių veikėjas, bet ir kaip dūdens laisvamanių, laisvųjų ir raštais kovojęs prieš katalikų tikėjimą, kunigas ir pacius tikimčiausius, nei nesivaržydamas su įžeidžiančiais išsireikimais. Būdamas duels prancūzų laisvamaniu Votare garbintojas, nevengdavo karais savo paskaitose ir kartais demagoguosis Votare žodžius, nukreiptus prieš Katalikų Bažnyčią: "Sutruškinti tą niekšę".

Tarp daugelio savo laisvamaniškų ir prieš katalikų tikėjimą nukreiptų raštų, Chicagoje dr. J. Šliūpas 1907 metais išleido pamuletinę knygėlę "Tikri ir netikri šventieji". Knygėlė buvo išplatinta. Autorius 1929 metais pakartojo antrą laidą. Ji buvo atspausdinta Lietuvoje, Šiauliuose Titnago spaustuviėje. Atspausdinta 2500 egz. Išplatinus 225 egz., Lietuvos teisingumo organai atkreipė dėmesį ir 1930 m. pradžioje Šiaulių Apygardos valstybės gynėjas Brazinskas įsakė tą knygėlę konfiskuoti, o jos autorių dr. J. Šliūpą pagal Baudžiamųjų Įstatymų § 73 patraukė teiman.

Bylą svarstė Šiaulių Apygardos teismas, susidedęs iš pirmininkaujančio J. Einorio, narių — V. Bartkevičiaus ir J. Stanevičiaus, valstybės gynėjo pavad. Nutauro ir sekretoriaus pris. vertėjo V. Domeikos. Teismo ekspertais buvo pakviesti Vytauto Didžiojo Universiteto profesorai: dogmatinės teologijos prof. kun. Blažiejus Čėsnys ir istorijos prof. kun. Jonas Totoraitis.

Teismas, išnagrinėjęs bylą, pripažino, kad knygutės "Tikri ir netikri šventieji" įžangoje ir kai kuriuose straipsniuose "yra išsireikimai, kurie liečia Bažnyčią, Dievo Šventuosius ir, abelnai, katalikų tikybą: "Bažnyčia tad Lietuvoje ne pagarbos ir godonės užsiėmusi yra, ji yra mums svetimas gaivalas, lyg usnys,

svėrės, kulės, rūdys mūsų laukuose"... "tegul kunigai prietarūs moko tikrai bažnyčiose"... "vyskupis Cyrilius užsiėmė tapti šventu, idant pavargėliai garbintų begėdį niekšą... Popiežius Inocentas IV "nekalta" ir jos šventuosius; pripažino dabar esant šventu... kažin ar gražu "būti palsekti pavyzdį tokio šventojo"... kad pamėnėti posakiai, anot eksperto profesorius kun. Čėsnio, pasiepia, pajuokia, išniekina ir įžeidžia katalikų Bažnyčią ir jos šventuosius; kad ekspertas prof. kun. Totoraitis konstatavo, jog Šliūpas... neprisilaikė istoriškų metodų, nes žinias sėmė ne iš pirmų šaltinių... Apygardos Teismas pripažino patiektu teismamajam Jonui Šliūpui apkaltinimu iš Baud. Stat. 1 d.

AR DAUG LIETUVIŲ GALĖS ATVYKTI Į JAV?

Su tokia klausimu kreipiausi į nuolat besikabančią Balfą pirm. nūnką kan. J. Končių.

—Neseniai Amerikos kongresas priėmė naują imigracijos įstatymą, kuris yra labai svarbus lietuviams. Visų pirma, jis aiškiai seniau skirto lietuviams kvotą, nes pokario metais pusė jos buvo tremtiniam sunaudota net iki 2099 metų. Be to, naujas įstatymas suteikė daug svarbių palengvinimų emigrantams Amerikos konsulai galės teikti vizas ir ne tautinės kvotos rėmuose tiems asmenims, kurie padėjo nuo komunistinės grėsmės ir atitinka kvalifikacijos emigruoti į JAV. Tokių atvejų įvairių tautybių asmenims įstatymas numatė per keturiolika tūkstančių. Specialiais Atorney General leidimais dar galės į Ameriką atvykti įvairūs specialistai, kurie bus reikalingi pramonei bei prekybai. Pagal atstatytą kvotą kasmet į JAV galės atvykti 384 lietuviai.

—Ar emigracijos tvarka ir formalumai bus tie patys, kaip iki šiol? Įstatymas numatė paprastesnę tvarką. Ją vykdys konsulai, bet ne specialieji valdinės organizacija, kaip prieš tai. Iki šiol prašymo lakštuose turėdavo atsakyti į 68 klausimus, o dabar — tik į dvidešimtį. Dėl to — žymiai pagreitės emigracija. Galimas dalykas, kad per du — tris mėnesius jau galės atvykti į JAV.

—Ar yra kurie palengvinimai našlaičiams?

Įsijungimo ar įdukinimo tvarka JAV piliečiai galės atsikviesti iš Europos našlaičių, kurių amžius nustatytas iki 14 metų, bet skaičius ir laikas atsikviesti neapibrėžtas.

—Ka turėtų daryti lietuviai, noris į Ameriką atvykti?

Turėtų turėti užregistruoti Ameriką ir kitiems.

—Ar Balfas tikis pagalba norintiems į Ameriką atvykti? Balfas ir toliau stengsis, kad daugiau lietuvių atvyktų į JAV. Balfas skyrus Munchene padeda sutvarkyti emigruojančių lietuvių reikalus.

—Ar negalintieji už kelio...

AUTO DEALERS

CHRYSLER & PLYMOUTHS

A substantial selection of body types and colors. Priced to sell. With exceptional good trades-in allowance.

J. C. OBERWAGER

1205 Flatbush Ave.

Brooklyn, N. Y.

BU 4-4500

2 p. 73 str. įrodyta".

"Atsižvelgiant į tai, jok teislaimis Jonas Šliūpas yra medicinos daktaras, bet ne istorijos ir teologijos mokslų žinovas ir todėl, raaydamas apie dalykus nieko bendro neturinčius su jo specialybe, galėjo ir nesąmoningai paklysti, Apygardos Teismas rado galimybės, pripažinus jį pasigailėjimo vertu, suteikti jam palengvinimą einant Baudž. Stat. 53 str., ir nubaudė jį vienu mėnesiu arešto".

Dr. J. Šliūpas nuo bausmės buvo atleistas lygtinai, duodant jam bandomojo laiko vienerius metus. Kaltės įrodymieji daiktai — sulaukyti knygėlės "Tikri ir netikri šventieji" egzemplioriai teismo nuspręsta sunaikinti.

Nuteistasis apeliavo į Vyriausiąjį Tribunalą, kuris Šiaulių Apygardos Teismo spren-

ne apsimokėti galės gauti paskolas?

Galės gauti paskolas dviem trečdaliu savo kelionės išlaidų padengti, o trečdalį turės patys ar jų globėjai sumokėti. Paskola duodama ilgalaike ir be procentų. Kelionės išlaidoms dengti paskolas parūpins Balfas skyrus Europoje. Jo adresas: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., Augustenstrasse 46, Munich 2, Germany.

—Ar atvykstantiems bus reikalingos buto ir darbo garantijos?

Bus reikalingos garantijos ir Affidavits of Support. Tokias garantijas galės duoti tik Amerikos piliečiai, turį nekilnojamoj turtą ar pinigų bankuose. Balfas išsiviešino JAV valdžios leidimą išdavinėti Corporate Affidavits, kuriais pasiremdami Amerikos konsulai galės duoti vizas lietuviams laisvojo pasaulio kraštuose. Iteikiant prašymą šioms

PAS ADELAIDES LIETUVIUS

Adelaideje, Australijoje, 1951 kovo mėn. įsisteigė dramos studija, pasivadinsi Lietuvių Teatru — Studija. Jai nuo pat pradžių vadovauja buvęs Kauno radijofono režisierius Juozas Gučius.

Gruodžio 14 studija stato Moljero "Mokykla žmonoms". Šiuo pastatymu atžymima studijinio darbo pabaiga.

Nors studija veikė per šešerius metus, bet joje buvo išėitas įprastinis keturių metų kursas. Mokslų užtęstė nepalankios sąlygos, nes pats vadovas ir daugumas studijos narių dirba nelengva fizini darbu. Studijoje buvo išėitas lietuvių teatro istorijos kursas, kruopščiai susipažinta su įvairiomis teatrinėmis mokyklomis, pradedant antikine ir baigiant konstruktyvizmu. Taip pat buvo pravedami grimų, kvėpavimo, balso pastatymo pratimai. Svarbiausias dėmesys, žinoma, buvo kreipiamas į valdymo sistemą, kurios pagrindas buvo paimtas F. F. Komisarževskio ir A. Dutkaus (buvusio Juozo Gučiaus mokytojo) mokyklos.

Studija per savo gyvenimą pastatė per 12 veikalu, taktininkavo įvairių lietuviškų minėjimų programoms. Vieną pastatymą davė ir anglų kalba.

Baigusieji gali sąmoningai dirbti teatre, jiems tik reikia praktikos ir patyrimo. Studiją baigė A. Gutis, S. Kanienė, Z. Kučinskas, G. Matulevičienė, A. Petrikas, B. Rainys, V. Ratkevičius, A. Trinka ir A. Uknevičiūtė.

dima patvirtino.

Kas yra būdinga, kad tenka prisiminti dr. J. Šliūpo išleistos antikrikščioniškos knygelės, pajuokiančios šventuosius ir niekinančios katalikų Bažnyčią, pirmosios laidos 50 metų sukaktį? Ogi tai, kad nepriklausomos Lietuvos tautininkų vyriausybės, kuri su Lietuvos katalikų Bažnyčia visą laiką buvo įtemtuose santykiuose, ką ir pats knygelės autorius apeliacijos skunde nurodo, teisingumo organai pripažino dr. J. Šliūpą kaltu. Vyriausiam Tribunalui valstybės gynėjas Jonas Valtys pareiškė, kad galima visus žmones, tad ir kunigus kritikuoti, bet rašto forma privalanti būti kultūringa, mandagi, neižeidžianti, kad nereikėtų patekti po Baudžiamąjo Statuto paragrafais. O to mandagumo ir neižėidžiamumo, ypač katalikybės atžvilgiu, gerbiamaam aušrininkui kaip tik ir trūkdavo. Pr. Pauliukonis

CECILIJA DIONNE, antroji iš kanadiško penketuko ištėkėjo prieš savaitę, o jos viena sesuo prieš mėnesį. Viena mirė. Dar dvi yra netekėjusios.

Lietuvių įkurdinimas Vokietijoje

Po antrojo pasaulinio karo į vakarų Europos kraštus iš Lietuvos pasitraukė apie šešiasdešimt penki tūkstančiai lietuvių. Jau 90 procentų pasitraukusių lietuvių išemigruavo į laisvojo pasaulio šalis. Vakarų Europoje liko apie 10 procentų, arba apie 7000 lietuvių. Daugiausia jų yra vakarų Vokietijoje. Ten pasilikę lietuviai yra daugiausia ligonys — džiointininkai, invalidai — be rankos, be kojos, seneliai ir našlės su mažais vaikais. Iš likusių apie 3500 reikalingi mūsų pagalbos.

Vakarų Vokietijoje like lietuviai nors ir gauna vokiečių valdžios pašalpą, bet ji yra labai maža — apie 25 centus dienai. Aišku, iš tokios pašalpos negalėtų jie pragyventi. Jei ne Balfas pagalba, nemaža jų dalis dėl menko maisto ir kitų priežasčių jau būtų išmire. Tačiau ir Balfas iš kuklių savo ištekliau nebūtų padėjęs vienas jų sušelpiti. Ačiū Dievui, Balfui pasisekė gauti iš Amerikos valdžios (surplus commodities) maisto produktų, kuriuos Vokietijos lietuviams ir dalina. Tarp duodamų produktų yra sūris, pienas ir kt.

Jei ne Balfas pastangos ir jo rūpestis vakarų Europoje li-

kusiais lietuviams, tai jie nebūtų gavę tiek šių gėrybių. Mūsų šventa pareiga ir toliau rūpintis vakarų Vokietijoje likusiais lietuviams ir juos šelpiti.

Kas nežino, kad iš pašalpos gyventi nemalonu. Kiekvienas norėtų būti savistovas ir savo pragyvenimui pats užsidirbti. Tuo tarpu Vokietijoje likusieji lietuviai pabėgėliai, ypač tie, kurie jau 13 metų gyvena stovyklose, jaučiasi moraliai palūžę. Mat, stovyklinis gyvenimas, ir dar aplūžusiose barakuose, be darbo, kad ir gerą maistą gaunant, yra labai sunkus. Todėl stovyklų gyventojai maldauja mus padėti jiems šiaip taip įsikurti, kad patys galėtų savistoviai gyventi. Balfas tokių asmenų įkurdinimo darbą jau pradėjo. Memminge lietuviams nupirko nėrimo mašiną, kitoj stovykloj penkių asmenų džiointininkų šeima pirmą netoli stovyklos mažą vištų ūkėlį.

Būdamas Vokietijoje prašiau Balfą skyrus Munchene sudaryti įkurdinimui tinkančių lietuvių sąrašą ir parengti įkurdinimo planus. Svarbu, kad dabar šelpiamieji patys galėtų sau pragyvenimą pelnytis ir nebegyventų vien iš pašalpos. Noriu pastebėti, kad lietuvių įkurdinimo reikalais man teko kalbėti su Vokietijos ministeriu pabėgėlių reikalams ir Jungtinių Tautų aukštojo komisaro pabėgėlių reikalams dr. Lind. Lietuvių įkurdinimo sumanymui jie pritarė ir pažadėjo bendradarbiauti tais reikalais.

Negalime vien kitų pagalbą tikėti, bet mes patys, vieninai ir duosniai turime padėti vargė atsidūrusiems mūsų broliams ir sesėms.

Kan. J. Končius
Balfas pirmininkas

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai
 2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms numatyta už prieinamą kainą.
 3. Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis
 4. Lietuviški maisto gaminiai
 5. Nuo šios savaitės šokių salė
- Nuolatinių reikalų kreipkitės į managerį V. E. MILAUSKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 / arba pas pavad. K. Vaitaitį

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VAIKANDA JAV 18 TUS ME
TUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ
LIETUVIŲ DIDŽIOJO NEW-YORKO
N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KU
RIS IŠEŠKO ATSIGAIVINIMO LI
ETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.
DABAR
NAUJŲ LAIKŲ
SEŠTADIENIAIS 4:00-5:00
STOTIS **WEVD** (1330 KIL, IR 97.9 MEG. FM)
DIREKTORIUS - JOKŪBAS J.
STUKAS 1264 WHITE ST.
HILLSIDE N.J.
WA 6-3325

"BALTARAGIO MALŪNAS" BOSTONE

"Baltaragio Malūno" spektaklis, kurį Montrealo dramos teatras stato Bostone gruodžio 8, yra jau nebe pirmas šio vieneto žingsnis Amerikos lietuvių tarpe. Jis jau "suko-si" Čikagoje, Detroite, Ročesteryje, Clevelande. Visur buvo mielai sutiktas, gražiai išlydėtas. Visur paliko pėdsakus, ženklus žmonių sielose, nes suradęs ryšį tarp scenos ir žiūrovo, "Baltaragio malūno" spektaklis sugebėjo sukurti legendos išgyvenimą, sutinkamą tik liaudies dainose.

Spaudoje daug buvo prikalbėta apie šio pastatymo naują formą, neįprastą žavumą, aktorų meilę veikalui ir šventišką, pakeltą teatralumą, kuri stebint patį akis ir užsideda širdis. Dar ir dabar mūsų periodikoje tebegyvas "Baltaragio Malūno" sparnų užimas ir todėl čia paliesime tik jo simboliką, pro kurią daugelis nejuociomis praėjo, nors ja remiasi visa istorija, vykusi anuomet Paudrūvės krašte.

Girdvainio, to išdidaus jaunio rūpinimasis savo eržišiais yra aiškiai susijęs su mūsų liaudies dainų ir pasakojimų žirgu, o jų praradimo simbolika peršasi sutapdamas su mūsų valstybės ir jos laisvės simbolio Vyties netekimu. Juk visi praradę gimtąją žemę ir laisvę pasijutome, anot Girdvainio, "kaip po gaisro, nei ką veikti, nei ką pradėti".

Baltaragio prisirišimas prie savo malūno, be abejonės, yra lietuvių ūkininko meilės ir ištikimybės gimtajam namui simbolis. Jo malūnas, ar tik nebuš Lietuva, mūsų sodžius ar vienkiemis, auginęs kartu

kartais — visiems pavėsi, šilumą, pastogę nuo lietaus ir duoną tiekęs. Todėl ir Baltaragis, kaip mūsų paprastas sodietis, didžiausios nevilties ir skausmo metais liko ištikimas savo malūnui ir nusprendė jame pasilikti, jame gyventi ir mirti.

Pats velnias Pinčukas yra nutapytas lietuvių liaudies spalvomis, o tragiška Baltaragio duktė Jurga, kuri "savo skambiu juoku ne vieną jaunikį buvo išvedusi iš proto ir dar ne vieną žadėjo išvesti" irgi savyje slepia lietuvių merginos, siekiančios besąlygiškos meilės. Jurga, vienas gražiausių mūsų literatūroje personažų, lietuviui moterei gražino kraują ir gyvybę.

Arkliaavagis Raupys, kuris net savo pavardę mums primena rusus, savo asmenyje yra sukaupęs istorines lietuvių tautos nelaimių priežastis. Tie rauplėti burliokų veidai metų metais mus engė, kankino ir liaudyje virto ženklų viso, kas pikta ir bloga pasauly. Karčiarninkas Sešelga, antaras atėjūnas ir nenaudėlis, panašus į Raupį.

Antrasis alegorinis vaizdas atskleidžia įvykiuose, situacijose ir pačiame Paudrūvės krašto gyvenime. "Baltaragio malūnas" prauga vietos ir laiko ribas. Todėl ir Baltaragio žodžiai: "man tik vienas malūnas iš galvos neišejo" praranda tiesioginę spalvą ir tampa lietuviškos širdies balsu, ypač dabar, kada ir Lietuva, kaip minėjau, pamažu virsta pasaka ir nuostabi legenda.

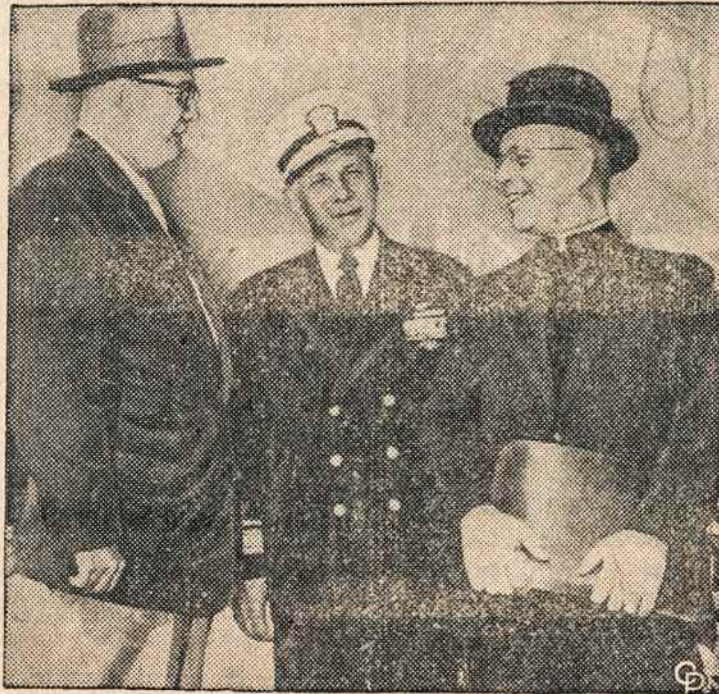
Pr. Valiulis

Paieškoma

Urbanavičius, Valerijonas, sūn. Stanislovo, iš Anieliškes vienk., Šiaulių val., Šiaulių apskr. k.

Vikteris, Antanas, iš Dyvilėškų k., Lazdijų par., gyvenęs Elizabeth, N. J.

Vyšniauskaitė - Stanley, Ona, ir duktė Liucija.

ANTARKTIKON iš N. Zelandijos išvyksta mokslo tyrinėjimams (iš k. į d.): Rep. John Saylor (iš Pensilvanijos), adm. George Dufek ir kun. Daniel Linshan (Boston College).

Lietuvos gen. konsulato New Yorke ieškomi asmenys

Spitienė, Petronėlė, duktė Jokubo.

Vaičekūnaitė, Konstancija, duktė Rapolo.

Žiura, Stepas ir Vincas.

Prikė, Maria, gyvenusi Philadelphiajoje.

Reliuga, Vladas, iš Palangos val.

Rinka, Charlis, išvykęs iš Lietuvos 1940 metais, į Havverhill, Mass.

Rozelevičius, vyras ir žmona, buvo nusipirkę ūkį Skaudvilės valsčiuje, Tauragės ap.

Sadauskienė, Ona, duktė Dzidoriaus.

Saulius, Robertas.

Savickas, Anupras.

Slamiškiūtė, Katriutė, vienuolė, iš Avikilių k., Liudvinavo v., Marijampolės ap.

Sukys, Vytautas, sūn. Jono.

Sveistys, Juozas ir Vincas ir jų sesuo Verutė, iš Jurbarko val.

Tomkevičius, Bronius ir Tomkevičienė, Jadvyga, gyvenę Panevėžyje.

Viseckas, Mataušas, ir sesuo Karvelienė, Marytė Apolonia, vk. Vinco.

Zajančauskas, Aleksandras, sūn. Stanislovo, gyvenęs Bostone.

Zakis Zildermann, Albert, gimęs Lietuvoje. Žanuciej

apie jo šeimą ir gimines praomi atsiliepti.

Žilytė, Monika, duktė Antano, iš Kretingos apskr.

Adutis, Mary.

Arminienė - Malinauskaitė, iš Marijampolės apskr.

Auglytė - Maskoliunienė, Veronika, sūnus Juozas ir kiti vaikai, iš Papolos vienk., Siesikų val., Ukmergės ap.

Barkas, Kazys, sūnus Juliaus.

Bartkus, Alfonsas, motina Bartkuvienė, Kazė, seserys Elena Bartkutė ir Stefanija Šešnienė, iš Papiškių k., Zapyškio val.

Cesnikas, Alfonsas, sūnus Vincento.

Daugeila, Juozas, gimęs 1903 m. Antanavo k., Marijampolės ap., buvęs Vokietijoje.

Jankutė, Jadvyga, gyvenusi Šiauliuose.

Kanišauskienė, Elena, ir sūnus Aleksandras, iš Bražiškių k., Krupių val., Šiaulių ap.

Karpavičius, Povilas ir Stasys.

Klamauskas, Vladas.

Kurlenskas, Jonas.

Laukaitis, Adomas ir Juo-

zas, sūnus Motiejaus.

Manauskaitė - Armienė, Aloina, iš Marijampolės apskr.

Maskoliunienė - Auglytė, Veronika, sūnus Juozas ir kiti vaikai, iš Papolos vienk., Siesikų val., Ukmergės ap.

Michel, Felix, gyvenęs Cice-ro, Ill.

Morkevičius, Jonas, Juozas ir Mykolas, iš Vilkalovkos k., Panevėžio ap.

Noreika, Jonas, iš Varnių, sūnus Jono.

Paskevičienė - Petkevičiūtė, Juzė, duktė Nikodemo.

Petkevičiūtė - Paskevičienė, Juzė, duktė Nikodemo.

Petrulis, Ferdinandas, sūnus Kazio.

Poškaitytė, Elena, iš Dievogalos k., Zapyškio val.

Ramanauskas, Petras, iš Naumiesčio val., Tauragės ap.

Remeza, Algirdas.

Šešnienė - Bartkutė, Stefanija, motina Bartkuvienė, Kazė, brolis Alfonsas Bartkus, sesuo Elena, iš Papiškių k., Zapyškio val.

Šlapikas, Stasys ir Šlapikaitė, Ona.

Stanley - Vyšniauskaitė, Ona, ir duktė Liucija.

Stasiunaitis, Jonas, sūnus Kazio.

Toločko, Kazys ir Mlicislovas, sūnus Tado, iš Žeminių Treinavičių, Jonas, sūnus Kristupo.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General
Of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

WOODHAVEN NO. NR. FOREST PARK

3 Family detached solid brick, excellent condition. 11 Rooms, 3 Baths. 1st floor: 4 rooms tenanted; 2nd floor: 4 rooms vacant; 3rd floor: 3 rooms vacant. Oil Steam. Plot 34x100 Private drive, 1 car garage. Ceiling rents \$3,300 year. Price asking \$26,000.

Woodhaven North 2-Family Detached, two 6-room apts. vacant. Asbestos shingled. Rear bedrooms, Hardwood floors. Oil Hot water heat. Plot 40x100. Private drive 2-car garage. Asking \$27,000. House in tip-top shape. Worth looking at

Richmond Hill

One block from Jamaica Avenue 2 Family detached legal conversion, 7 rooms, enclosed porch, 2 baths. Oil steam. Private drive 1 car garage. Possession. 2nd floor: 3 rooms and bath. Income from 1st floor \$900 year. Excellent buy at \$12,300.

Thomas P. Ohlert

89-13 Jamaica Avenue, Woodhaven. VI 7-2062.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Mišrūs Conn. — A. Daltuva, E. Hartford, B. Vilčinskas, New Britain, A. M. Stanwyck, Hartford, Mrs. M. Litvinienė, Ansonia, Wm. Wasilauskas, Watertown, Mrs. W. Skeltė, Bethlehem, Nek. Prasad, Sese-rys, Putnam, Miss K. Kaminskiūtė, Simbury.

Mišrūs Mass. — K. Butkevičius, B. Tatarūnas, Lawrence, J. Avizinis, Br. Kriaučiūnas, Norwood, A. Mantautas, Brockton, Mrs. M. Zilinskas, So. Boston, Mrs. J. Jukevičienė, Taunton, Mrs. A. Poziak, No. Chelmsford.

Chicago, Ill. — K. Sargant, V. Kleiza, Mrs. A. Scrobel, K. Bružas.

Mišrūs Illinois — Mrs. J.

Ravaitis, Herrin, Miss M. Mo-genytė, E. St. Louis, B. Pra-puolenis, Orland Park, V. Šilėnas, Berwyn, P. Pažeriūnas, Melrose Park, dr. D. Surantas, Rockford.

Mišrūs Michigan — Mrs. A. Walaitis, Br. Gladkauskas, Detroit, V. Norvilas, Monroe, K. A. Pusnikas, Hastings.

Ohio mišrūs — Mrs. P. Kundrot, So. Euclid, Br. Šukys, E. Orwell, K. Tamašauskas, Akron.

Mišrios Valstijos — V. Prizgintas, V. Kazlauskas, Los Angeles, Calif., B. Seckus, J. Rokas, St. Petersburg, Fla., A. Petrutis, Washngton, D. C., St. Bakšys, Hamilton, Canada, VI. Mažeika, E. Chicago, Ind., Sv. Kazimiero Seserys, Providence, R. I., J. Kupronis, Ruston, La., J. J. Ardys, Lynchburg, Va., V. Vildžiūnaitė, Toronto, Canada, dr. P. Kazlas, Marion, Ind., A. Zukauskas, Londonderry, N. H., P. Kiškūnas, Lewiston, Me., Mrs. C. Gabrėnas, E. Millinocket, Me.

Po\$0.50

Mišrios Valstijos — A. Kazlauskas, A. Sharry, Brooklyn, N. Y., Mrs. B. Jakubauskas, Waterbury, Conn., Ign. Sutkus, Somerville, Mass., A. Rakauskas, Dorchester, Mass., A. Zilėnas, Coniston, Ont., Canada.

Didžiai dėkingi Tėvai Pranciškonai Darbininko Leidėjai

EVergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

TALARSKI

FUNERAL HOME

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn

Maloniai patarnauja lietuviams naujai įrengtose patalpose, prielama kaina.

Tel. CHapel 6-1377

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS

MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalauskite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnės krautuvės, kad Jūs tiek išpopuliarintot Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vieninteliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISAUSKAS

69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087

VICTOR ABECUNAS

351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342

JONAS JAKUBAUSKAS

634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2622

MECISLOVAS KAVALIUSKAS

24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975

GEORGE GALUNAS

1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. O. 8-7062

STANLEY METRICK

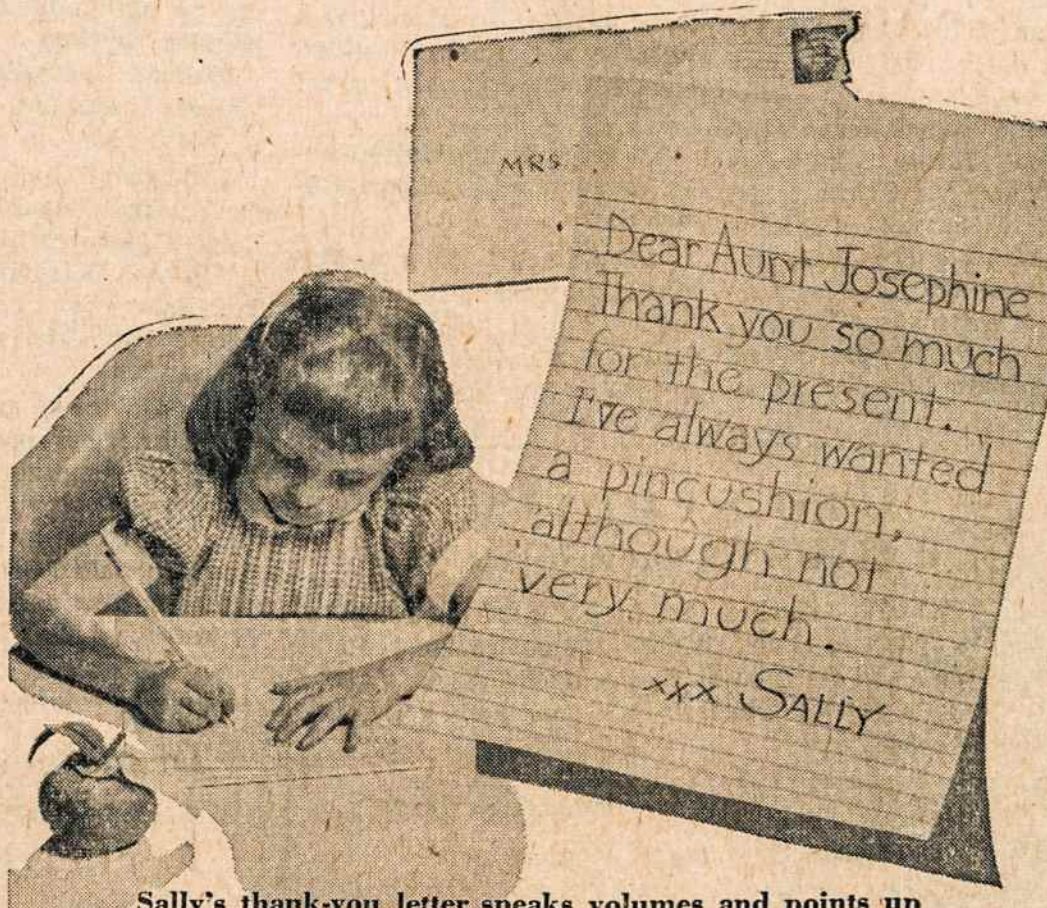
1804 W. 47th St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-8393

JOHN SHURNA

5418 So. Albany, Chicago, Ill. Tel. Grovehill 6-7783

ALLAN STEWART

4310 No. Broad St., Phila., Pa. Tel. Glazstone 5-1310

Sally's thank-you letter speaks volumes and points up a well-known problem.

Children's tastes and sizes change so fast that it's practically impossible for well-meaning Santa Claus to keep track of them — particularly when Santa lives thousands of miles away.

If this is your Christmas problem, here's a gift suggestion that will solve it for you. Send your favorite small-fry a Series E U. S. Savings Bond. It's a gift that's bound to be appropriate. It will increase in value and reflect your love and thoughtfulness for many years to come. And will be appreciated by child and parents alike.

Or, if your nieces and nephews and grandchildren are too numerous to make this practical, how about giving U. S. Savings Stamps? They're available at 10¢, 25¢ and up, at all post offices, along with free albums to keep them in.

Savings Bonds are easy to give... easy to buy. Just stop in at your Bank and ask for a Bond in any denomination you choose. Your shopping will take only minutes. Your Bonds will come in special gift envelopes. No need to tussle with fancy wrapping paper or bows.

Attention all Santa Clauses: Solve your Christmas shopping problems the easy and practical way by buying U. S. Savings Bonds today.

Safe as America... U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vaidilos teatras
iš Clevelando atvyksta ši šeštadienį, gruodžio 7, ir Apreiškimo parapijos salėje vaidina L. Fodoro 3 veiksmų dramą "Brandos atestatą". Teatrą pakvietė LB New Yorko apygardos Kultūros Taryba. Pradžią 8 v. v. kviečiami kuo gausiau atsilankyti.

Aloyzas Rudzitis,
mūsų laikraščio skaitytojas Elizabeth, N. J., persikėlė į naują butą, dabar jo adresas 1001 Madison Ave., Elizabeth, New Jersey.

LB seniūnų
susirinkimas įvyks gruodžio 8, 5 v. v. Piliečių Klubu salėje, 280 Union Ave., Brooklyn. Šaukia I-ji New Yorko apylinkės valdyba. Bus aptarti skubūs ir svarbūs reikalai. Seniūnai prašomi dalyvauti. Jei kas negalėtų atvykti, prašoma iš anksto pranešti Valdybos sekretoriui B. Svalbonui — tel.: MI 7-1857.

Literatūros popietė
Apylinkės valdyba, baigdama savo kadenciją, gruodžio 22, 5 v. p. rengia literatūros popietę Apreiškimo par. salėje.

Gruodžio 28, 6 v. v. apylinkės narių bei svečių pobūvis Piliečių Klubu salėje.

Sausio 18, 6 v. v. vakaras Apreiškimo par. salėje su įvairia programa. Šokiams gros R. Butrimo orkestras.

Išnuomojamas butas iš 6 kambarių su apšildymu gražiam East New York rajone. Skambinti: HY 8-8887.

Išnuomojama trys kambariai su šildymu nuo gruodžio 15, 670 Belmont Ave., Brooklyn 7, tel. TA 7-8293.

Amerikos katalikiško jaunimo suvažiavimas Philadelphijoje

Lapkričio 20-24 Philadelphia suvažiavo 12,000 jaunų katalikų iš įvairių JAV dalių. Šiame suvažiavime, kurio šūkis buvo "Besiauklėjantis jaunimas — Amerikos stiprybė".

Studentų Ateitininkų Sąjunga atstovavo Raimundą Binkytę, Algis Lukas ir kiti Philadelphijos draugovės nariai.

Suvažiavimo žymesnieji kalbėtojai buvo viceprezidentas Nixonas, kardinolas Spellmanas, arkivyskupas Cushing ir Benz, vyskupas Sheen ir kiti vyskupai bei valstybės pareigūnai, kurie savo kalbose gvildeno religines, politines, teises ir kitas katalikams aktualias temas.

Pirmasis kalbėtojas, vyskupas Fulton Sheen, kvietė jaunimą stoti į modernių apstatų eiles kovai prieš dabartines pagoniškas idėjas. Vyskupas F. Sheen pabrėžė, kad nieko nėra pasiekama be pasiaukojimo.

Paėmė pavyzdžių katalikus rusus, sprespaudoje besiaukojančius už savo tikėjimą, ir jų pastangas įnešti žiburėlį šviesos į komunizmo beskleidžiamą tamsumą. Taip pat vyskupas išpėjo jaunimą prieš dabar įsigalėjusias nemoralines pažiūras ir tendencijas. Jis pastebėjo, kad visos tautos, kurios nusileido į nemo-

Solidarumo mokestį
kviečia visus susimokėti LB I-ji New Yorko apylinkės valdyba. Tuo reikalu kiekvienam nariui yra pasiūstyti laiškas ir nurodyta, kiek susidarė skolos. Pinigus prašom siųsti apylinkės išdininkui V. Padvariečiui — 24½ Ten Eyck St., Brooklyn 6, N. Y. Tel. ST 2-3523.

Dailės paroda,
kuria rengia N.Y. Liet. Dailininkų Sąjunga Liet. Piliečių Klube Brooklyne, atidaroma gruodžio 7. Jos lankymo valandos: šeštadienį — nuo 2 v. iki 8 v. v., sekmadienį nuo 12 iki 8 v. v., darbo dienomis nuo 5 iki 8 v. v.

Mokslinės paskaitos
Amerikos Legijono lietuvių postas gruodžio 5 d. 7:30 v. v. Liet. Piliečių Klubu, 280 Union Ave., Brooklyne ruošia paskaitą apie naujuosius Amerikos mokslinius laimėjimus, paskaitoje bus paliesta — vienuoliamieji sviediniai, kurie suranda patys lėktuvą, trumpoios bangos, revoliucinė trasiatorijos istorija. Paskaita bus tikrai įdomi. Įžanga nemokama.

Vysk. V. Brizgys
iš Chicago atskrido į kan. J. Meškauskos laidotuves, kurios vyksta šiandien, 10 val. iš Angelų Karalienės bažnyčios.

Antanas Skirius
Lietuvių Dienų Žurnalo leidėjas, iš Los Angeles, Calif., gruodžio 2, 3 d. d. buvo atvykęs į New Yorką, kur žurnalo reikalais aplankė bendradarbius. Taip pat lankėsi Darbininko redakcijoje ir pranciškonų vienuolyne.

Tėv. V. Gidžiūnas, OFM,
sako pamokslus keturiasdešimtias valandų atlaiduose, kurie vyksta gruodžio 1—3 d. d. Masphete. Iškilmingas užbaigimas antradienio vakare.

ralaus gyvenimo bedugnes, žuvo.

Bostono arkivyskupas R. Cushing savo pamoksle per iškilmingas mišias, kuriose dalyvavo

virš šimto vyskupų ir kunigų ir apie 10,000 jaunimo, puolė dabartinę amerikiečių teisinę santvarką ir palinkimus iškelti laisvę virš viso kito. Amerikiečiai, — arkivyskupas teigė, — laiko visuotinę laisvę tokia svarbia, kad jai duoda laisvas vadeles žala daryti dorybei. Katalikai turi siekti suderinti laisvę ir dorybę.

Viceprezidentas R. Nixonas, kalbėjęs suvažiavimo užbai-

Dailės paroda

(Atkelta iš 4 psl.)

Parodoje dalyvauja: A. Galdikas, V.K.Jonynas, R.Viesulas, A. Merker-Vitkauskienė V. Kašuba, A. Kašubienė, A. Elskis, P. Lapė, A. Bielopetravičius, E. Urbaitytė, M. Paškevičius, P. Paškevičienė. Srašas dar nėra pilnas. Viso bus išstatyta apie 40—50 kūrinių.

Parodoje bus mėginama išrinkti ir geriausias paveikslas. Parodos lankytojai balsavimo būdu galės pasisakyti, kuris paveikslas jiems labiausiai patinka. Surinkęs daugiausia balsų paveikslas gaus populiarumo premiją.

SVEIKINO BALTIEJI RŪMAI IR JAV SENATORIAI

Lapkričio 29 ir gruodžio 1 New Yorke įvyko septintasis Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas. Dalyvavo apie 240 atstovų; be to, dar apie 200 turėjo savo draugų įgaliojimus. Daugiausia buvo atstovaujamas New Yorkas (62), iš Chicago buvo 41, iš Philadelphijos 33, Bostono 21, Waterburio 16, Clevelando 14. Be to, buvo atstovų iš Washingtono, Baltimorės, New Jersey valstybės universitetų, Omahos, Ohio, (Mt. St. Joseph), Worcesterio ir kit.

Posėdžiai vyko Statlerio viešbutyje. Pradėjo R. Kezys, suvažiavimui rengti komiteto pirmininkas. Prezidiumą sudarė pirmininkai Algis Avižienis (iš Urbanos), ir Vytautas Bruzgevičius (iš Bostono) ir sekretorės — Birutė Danerytė (iš Bostono) ir Gražina Musteikytė (iš Chicago).

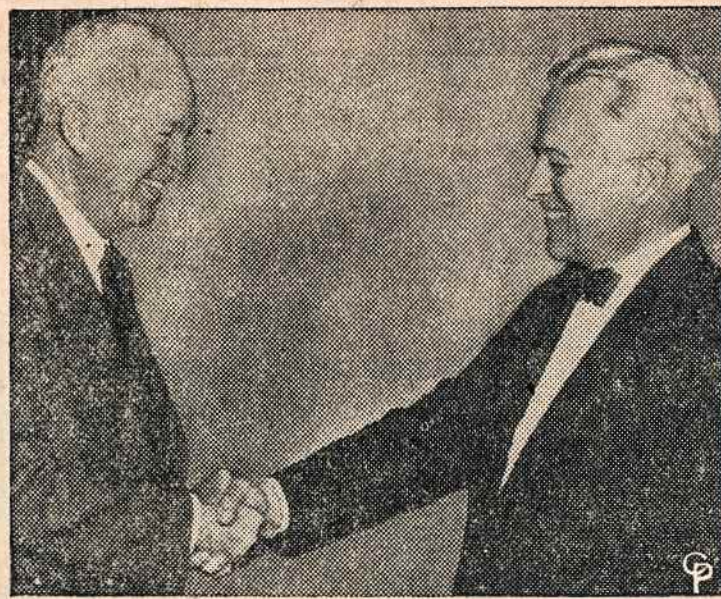
Pirmoji diena, lapkričio 29, buvo skirta pranešimams. Liet. Stud. Sąjungos pirmininkas Vaclovas Kleiza supažindino su bendrais Sąjungos darbais. Atskirus pranešimus padarė: Nijolė Lipčiūtė — sekretorė, Juozas Kregždys — išdininkas, R. Mišauskas — spaudos. (Čia plačiau diskutuota "Studentų gairių" lei-

goje, pabrėžė komunizmo siekimą užvaldyti pasaulį. Tam pasipriešinti jis negalėjo pasiūlyti Amerikos jaunimui jokios kitos išeities kaip tik "ekonominio pasiaukojimo, ištvermės, ir kantrumo šaltajame kare neribotam laikui".

Amerika siekia pasaulinės taikos, — Nixonas pastebėjo, — bet taika negali būti tik iš vienos pusės. Amerikai reikia saugotis, kad nereikėtų priimti tokios taikos, kokią turi pavergtosios tautos su komunizmu.

Apvalaus stalo diskusijose ir diskusijų būreliuose jaunieji katalikai, vyresniųjų padedami, gvildeno jiems rūpimas problemas.

Suvažiavimas praėjo sklandžiai ir drausmingai, nors buvo pats pirmutinis tokio pobūdžio. Algis Lukas

REP. W. STERLING COLE (New York, N. Y.) paskirtas generaliniu direktorium vadovauti tarptautinei atominių energijos agentūrai, kurios centras yra Vienoje, Austrijoje, ir kuriai priklauso 82 tautos. Cole atsisveikino prezidentą ir pasitraukia iš kongreso.

Liet. Studentų Sąjungos suvažiavimas New Yorke

dimas). Po to sekė skyrių pranešimai tą dieną nebuvo baigti.

Vakare Liet. Piliečių Klubu Brooklyne įvyko susipažinimo vakaras — šokiai.

Antroji suvažiavimo diena
Posėdžiai vyko Statler viešbutyje. Pradžioje buvo tęsiami skyrių pranešimai. Juos baigus, apie Baltų Federacijos veiklą supažindino Vaidotas Jakas. Be to, dar pranešimą padarė apie užsienio skyriaus veiklą skyriaus vėdėjas Alg. Gečiauskas.

Plačiau diskutuoti Lituanus žurnalo reikalai. Čia pranešimus padarė Lituanus vajeaus komiteto pirmininkas Vyta. Šliupas, Kanados vajeaus komiteto pirmininkas Bronius Vaškelis. Dr. Vytautas Vyngantas kalbėjo apie bendrus Lituanus žurnalo reikalus. Iš pranešimų paaikškėjo, kad artimiausioje ateityje bus sustiprinta žurnalo administracija.

Sigitas Bobelis padarė revizijos komisijos pranešimą. Popietiniame posėdyje Kostas Ostrauskas skaitė paskaitą apie specialybių pasiruošimą ir bendrą išsilavinimą.

Banketas
Vakare to paties viešbučio Georgian salėje įvyko banketas, kuriame dalyvavo apie 410 žmonių.

Banketą pagerbė savo atsilankymu Hunter kolegijos Brooklyne prezidentas dr. George N. Shuster su žmona. Taip pat už garbės stalo buvo Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. Vac. Sidzikauskas, Liet. gen. kon-

sulas J. Budrys, Vliko pirmininkas dr. A. Trimakas, LB Tarybos pirmininkas J. Šlepetys su žmona.

Banketas vedė inž. J. Ulėnas. Bankete sveikinimo kalbas pasakė dr. George N. Shuster ir pagrindinę — Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas, priminęs pareigą kovoti dėl Lietuvos.

Telegramomis sveikino senatoriai William F. Knowland ir John Kennedy. Be to bankete dar kalbėjo — Liet. Stud. Sąjungos pirmininkas V. Kleiza, A. Gečiauskas, Lituanus žurnalo redaktorius dr. V. Vyngantas ir Br. Vaškelis, išteikęs Lituanus žurnalui 1000 dolerių surinktų Kanados lietuvių studentų.

solistė Audronė Gaigalaitė, Meninę programą išpildė pianistė Diana Papievytė, smuikininkas Herkulas Strolia, akomponavo Vytautas Strolia ir D. Papievytė. A. Žemaitis — deklamavo monologą. Po banketo buvo šokiai.

Trečioji suvažiavimo diena
Gruodžio 1 baigėsi suvažiavimas. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. buvo pamaldos, mišias auکوjo parapijos klebonas kun. N. Pakalnis, pamokslą pasakė Tėv. Modestas Stepaitis, O.F.M.

Po pamaldų Apreiškimo parapijos salėje įvyko iškilmingas posėdis — suvažiavimo uždarymas. Raštu sveikino eilę lietuvių organizacijų bei atskirų asmenų.

• Svarbiausiu sveikinimu buvo telegrama iš Baltųjų Rūmų.

Telegramoje sakoma, kad Amerikos vyriausybė nepripažįsta Lietuvos okupacijos ir kad visa daro jos ir kitų pavergtų kraštų išlaisvinimui.

FOTO STUDIJA P. GAUBYS, savininkas

VESTUVIŲ albumai (mažas — iš 36 nuotraukų 5 x 6 inč. dydžio — 40 dol., didelis — 36 nuotraukos 8 x 10 inč. dydžio — 60 dol.; abu tik 85 dol.), PORTRETAI, VAIKŲ nuotraukos ir kiti foto darbai atliekami greit, gerai ir pigiau nei kitur.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
Baras. Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

BOSTONO ŽINIOS

Arkivyskupas R. J. Cushing išsiuntinėjo laiškus visom parapijom ragindamas, kad visoje parapijose būtų įsteigtos specialios pamokos norintiems mokytis katalikų tikėjimo ir katalikams, kurie pageidautų savo tikėjimo žinojimą pagilinti. Sv. Petro parapijoje tokios pamokos pradedamos gruodžio 4 d. 8 val. vak. parapijos salėje po bažnyčia.

Moterų ir merginų klubas
gruodžio 5 d. 7:30 val. šaukia savo narių susirinkimą parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės.

Lituanistikos mokyklos
mokinių tėvų susirinkime išrinktas naujas komitetas, kurį sudaro Z. Gavelis, B. Bašys, B. Mickevičius, K. Simanavičius, L. Lendraitis, P. Mučinskas ir B. Kubilienė.

Naujasis komitetas lapkričio 14 d. išleido aplinkraštį, kuriame painformuoja susirinkime nedalyvavusius tėvus, kad mokestis už mokslo šiem mokslu metams pakeliamas šeimai iš 20 dol. į 28. Komitetas, atsižvelgdamas į mokyklos išlaikymo finansinius sunkumus, nutarė ruošti viešus vakarus, sutelkti lėšom mokyklai palaikyti.

Kalėdų Eglutė vaikams nutarta surengti gruodžio 22 d. 5 val. vak. sv. Petro parapijos pobažnytinėje salėje. Antras vakaras numatomas suruošti sausio 12 d. 5 val. vak. liet. piliečių klubo salėje.

Paskaitą skaitė dr. A. Vasyš apie lituanistinės saviauklos klausimus.

Priimtos rezolucijos, kuriomis raginama lietuviškąjį jaunimą siekti aukštojo mokslo ir gilinti lituanistikos žinias; per Lituanus žurnalą kreipti kitų dėmesį į dabartinę Lietuvos padėtį, dėkoti visiems už Lituanus leidimą — redaktoriams, talkininkams, tėvams pranciškonams, raginama studentus jungtis į Liet. Bendruomenės darbą; dėkoti Šalpos Fondui už pinigų telkimą ir stipendijų skyrimą.

Nutarta pasveikinti lietuviškąjį jaunimą okupuotoje Lietuvoje.

Uždaromąjį žodį tarė Algis Gečiauskas. Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

Alfonas Petrutis iš Amerikos Balso visą suvažiavimą užrašė į juosteles ir perduos į Lietuvą.

Suvažiavimas, pirmą kartą išėjęs į viešumą, surengęs banketą, užmezgė glaudesnius ryšius su vyresniąja karta. Be to, sustiprintas Lituanus žurnalo leidimas, pagyvinta ir visa Liet. Studentų Sąjungos veikla. —sp.

Drandimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Ivairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobilai, namai, baldai, bizonai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriušis

87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y.
Virginia 7-4477

BOSTON, M8SS.

BARASEVICIUS ir SČNU F Ü N E R A L H O M E

254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANDrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6454

NEW YORKAS

Tel. EVERgreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVERgreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

**William J. Drake-
Dragūnas**
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

**J. B. SHALINS -
ŠALINSKAS**
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. VIRginia 7-4499